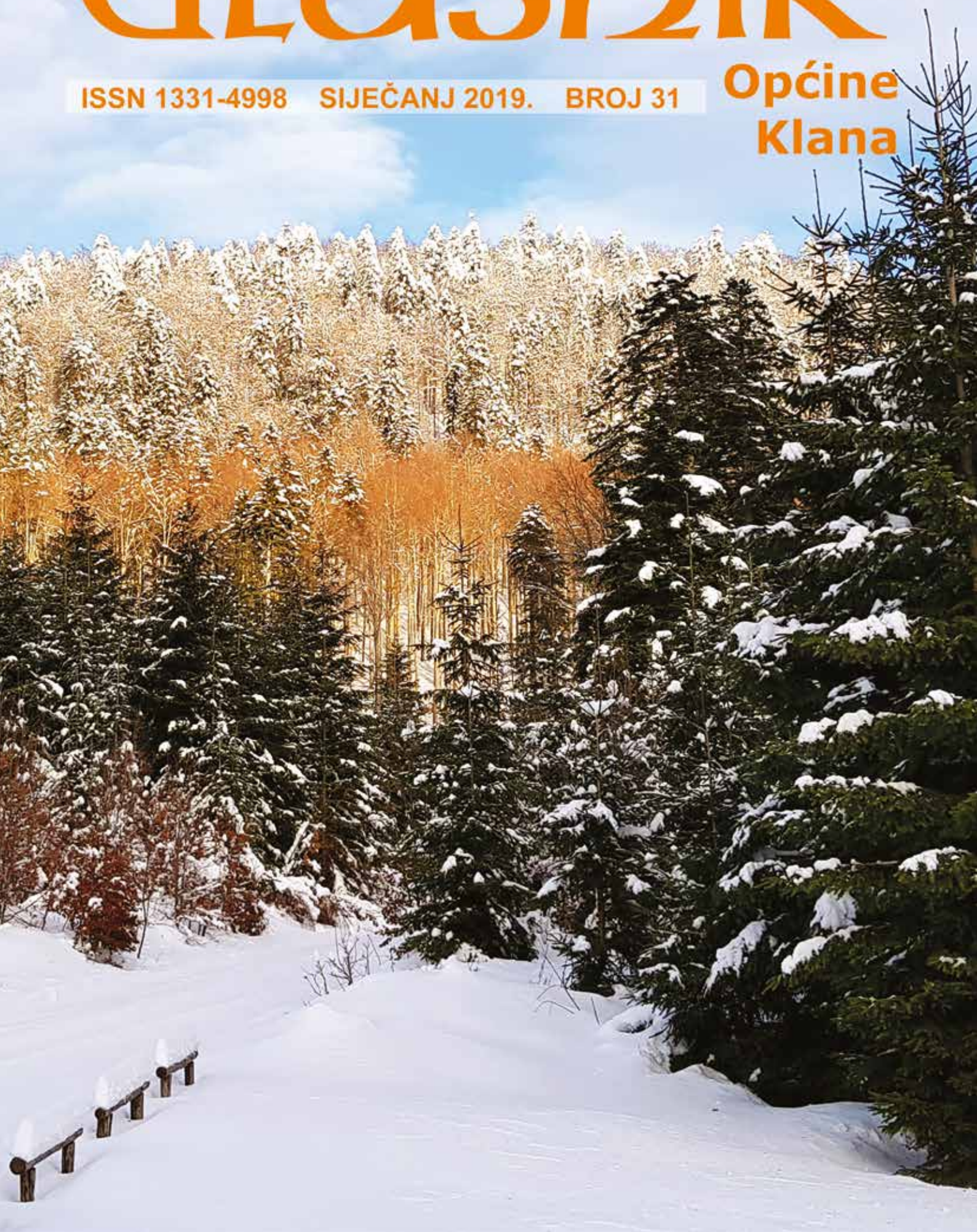

GLASNIK

ISSN 1331-4998 SIJEČANJ 2019. BROJ 31

Općine
Klana

OPĆINA KLANA 1993. – 2018.

Općina Klena osnovana je 1993. godine. Na svečanoj sjednici Općinskoga vijeća, 16. kolovoza 2018., općinska je načelnica podsjetila na čelne ljude Općine od njezina osnutka.

1993. – 1997.

Herman Sušnik, prvi predsjednik Općinskoga vijeća

Boris Gržinčić, prvi načelnik Općine Klena

Prvi sastav Vijeća

1997. – 2001.

Načelnik Anton Starčić i predsjednik Vijeća Branko Mrvčić

2001. – 2005.

Ivan Šnajdar, predsjednik Vijeća koji u to vrijeme ujedno obavlja i funkciju načelnika

2005. – 2009.

Načelnik Ivan Šnajdar i predsjednik Vijeća Slavko Gauš

2009. – 2013.

Načelnik Matija Laginja i predsjednik Vijeća Dorijan Valenčić

2013. – 2017.

Načelnik Matija Laginja i predsjednik Vijeća Slavko Gauš

2017. – ...

Načelnica Željka Šarčević Grgić i predsjednik Vijeća Igor Iskra

GLASNIK OPĆINE KLANA

Izdaje: Općina Klana
Klana 33, 51217 Klana

Godina XVII.
Siječanj 2019.
Broj 31

Za izdavača
Željka ŠARČEVIĆ GRGIĆ

Uredništvo
Ivana MARINČIĆ
Tatjana TODESKINI
Ivana VLAŠE

Glavna urednica
Ivana MARINČIĆ

Grafička obrada i tisak
Tiskara i grafika Viškovo d.o.o.

Izlazi povremeno

Naklada
1100 primjeraka

Naslovna stranica
Suho, prosinac 2017.

Autor fotografije: Nikola Kajtazi

OPĆINA KLANA

KLANA 33, 51217 KLANA

RADNO VRIJEME

PONEDJELJAK, SRIJEDA I ČETVRTAK

8:00 – 16:00

UTORAK

8:00 – 18:00

PETAK

8:00 – 14:00

Telefon: 808-205

Fax: 808-708

E-mail:

Željka Šarčević Grgić, načelnica
nacelnik@klana.hr

Ivana Vlaše, pročelnica
procelnik@klana.hr

Tatjana Todeskini, tajnica
tajnica@klana.hr

Knjigovodstvo
knjigovodstvo@klana.hr

MULTIMEDIJALNI CENTAR

RADNO VRIJEME

PONEDJELJAK - UTORAK

8:00 – 16:00

SRIJEDA – PETAK

13:00 – 21:00

Telefon: 808-301

E-mail: mmcklana@globalnet.hr

Uvodna riječ

Prvi Glasnik Općine Klana je obavljen 1997. Prije 22 godine! Njegov začetnik, Anton Starčić još uvijek aktivno sudjeluje u njegovu oblikovanju, a glavninu tekstova i dalje pišu oni koji su pisali i u samim počecima. Starimo, dakako, no srećom, sve je više onih koji se uključuju u izradu ovoga glasila, ponajviše onih koji zahvaljujući društvenim mrežama šalju prekrasne fotografije iz ovoga kraja za rubriku Naš kraj u slici. Veseli što su se od prethodnjeg broja pojavili i novi suradnici na polju pisanja tekstova koji spremno uskaču u vrijeme pripreme Glasnika te sami predlažu pojedine teme. Mogućnosti za suradnju glede budućih Glasnika su brojne: šaljite nam i dalje fotografije, tekstove, prijedloge... Vjerujemo da među čitateljima ima i skrivenih umjetničkih duša, npr. pjesnika, veselilo bi nas kada bismo mogli početi objavljivati i vaše literarne radove. Stoga podsjećamo na naše najpopularnije kontakte: tel. 808-301, e-mail: mmcklana@globalnet.hr, FB-profil.

Protekli je 30. broj objavljen u srpnju 2018., kako bi se obuhvatila čitava prva polovica godine i tada je najavljeno da će se idući broj objaviti u siječnju, a ne u prosincu, a sve kako bi se u list uspjele uključiti i vijesti s kraja godine. Ova se praksa pokazala boljom te ćemo i ubuduće nastojati zadržati takav ritam objavljivanja.

Glavna urednica
Ivana Marinčić

OPĆINSKI TRENUTAK

Poštovani čitatelji Glasnika Općine Klana!

Ovim putem Vam u prvome redu želim uspješnu 2019. na privatnom i poslovnom planu. Kao što smo već prethodno najavili, Glasnik ove godine izlazi nešto kasnije, upravo iz razloga kako bismo mogli obuhvatiti sva događanja i projekte koji su se realizirali do konca 2018. godine. Naime, prosinac je mjesec koji uvijek obiluje raznim događajima na našem području i šteta je ne zabilježiti ih. A u proteklom prosincu smo saznali i rezultate natječaja na koje smo se prijavljivali tijekom čitave protekle godine i na kojima smo postigli izvanredne rezultate. I to je vrijedno zabilježiti.

OPĆINSKO VIJEĆE

U protekloj je godini održano ukupno 8 sjednica Općinskog vijeća Općine Klana, a ovdje ćemo izdvojiti najvažnije odluke koje su donesene u navedenom periodu.

PRORAČUN OPĆINE KLANA

Na 13. sjednici Općinskog vijeća, održanoj u prosincu 2018. godine, jednoglasno je donesen Proračun Općine Klana za 2019. godinu u iznosu od 13.024 878,10 kn. U odnosu na proteklu godinu, proračun je povećan za nešto više od dva milijuna kuna, poglavito zbog izgradnje reciklažnog dvorišta. Protekle smo godine dobili ocjenu vrlo dobar za transparentnost proračuna, što je do sada bila najviša ocjena otkad se ocjenjuje proračun lokalnih samouprava. Zadovoljni smo ocjenom, no ipak težimo još boljoj te smo odlučili uvesti određena poboljšanja kako bismo ove godine bili još transparentniji. Tako se u sklopu ovog glasila kao prilog nalazi Proračun Općine Klana u malom, ne bi li svaki naš mještаниn mogao vidjeti na koji se način raspolaže i gospodari novcem poreznih obveznika.

POVEĆANJE VRIJEDNOSNOG BODA KOMUNALNE NAKNADE

Na 12. sjednici Općinskog vijeća, održanoj u studenom 2018. godine, je sukladno novoj zakonskoj regulativi donesena Odluka o vrijednosti boda za izračun komunalne naknade koja se od protekle godine donosi na godišnjoj razini i koja sada iznosi 3,60 kn po m² korisne površine. Na istoj je sjednici donesena i Odluka o komunalnoj naknadi koja se na području općine Klana nije korigirala od 2001. godine. Odluka o korekciji vrijednosnog boda komunalne naknade je donesena nakon konzultacija svih načelnika i gradonačelnika Riječkoga prstena i Liburnije, kada je utvrđeno da bi naknadu trebalo korigirati i uskladiti među svim općinama i gradovima, u prvom redu zbog troškova održavanja koji su od 2001. do 2018. godine drastično porasli. Komunalnom se naknadom pokrivaju troškovi javne rasvjete, održavanja cesta, zimske službe, a zakonom je odnedavno prošire-

na njezina namjena pa se može koristiti i za održavanje sportskih objekata i sl. Istoimena odluka je mjesec dana bila na javnome savjetovanju te u tom periodu nije pristigla niti jedna primjedba, a niti prijedlog ni sugestija.

Sukladno tome će svi mještani općine Klana u ožujku 2019. dobiti nova rješenja s novim načinom obračuna komunalne naknade, a novost je da će se komunalna naknada od sada moći plaćati u četiri obroka, umjesto dosadašnjih tri, pri čemu će sve uplatnice biti poslane odjednom, no plaćat će se jednom u tri mjeseca. Od plaćanja komunalne naknade su sukladno Odluci o socijalnoj skrbi oslobođeni svi korisnici programa socijalne skrbi (prema rješenju Centra za socijalnu skrb) kao i javne ustanove, tzv. institucije javnog djelovanja (primjerice škola, vrtić, dom zdravlja i sl.). Novost je da su od plaćanja komunalne naknade oslobođeni i Hrvatski ratni invalidi Domovinskog rata (HRVI) s područja općine Klana. Iako je komunalna naknada povećana, na ovaj se način zaobišlo sve socijalno ugrožene skupine.

KOMUNALNI SUSTAV

KATASTARSKA IZMJERA

Katastarska izmjera koja se vrši od veljače 2017. bez prekida u radu ide svojim tijekom te će se tako u travnju 2019. okončati izlaganje za katastarsku općinu Klana–nova nakon čega se odmah namjerava nastaviti izlaganje za katastarsku općinu Studena.

ASFALTIRANJE KOLNIKA NA PREDJELU SVETI ROK

Ljetni su mjeseci uvijek rezervirani za obnovu cesta i asfaltiranje pa je tako u srpnju ove godine asfaltirana dionica ceste na predjelu Sv. Rok koja je bila u izuzetno lošem stanju te je zahtijevala hitnu sanaciju. Radove je izvršila Županijska uprava za ceste.

IZGRADNJA UPOJNOG BUNARA U KALUŽICI

U kolovozu je izgrađen dugoočekivani i najavljivani upojni bunar u Kalužici. Ovim je projektom riješen problem odvodnje sa županijske ceste, a samim time je smanjena i ugroza od poplavljanja okolnih kuća.

POSTAVLJANJE PJEŠAČKOG PRIJELAZA U ŠKALNICI

Nakon dugo godina Škalnica je na zahtjev mještana ponovno dobila pješački prijelaz uz koji je postavljen i nogostup. Kako je prometnica kroz Škalnicu izuzetno opasna, jer se njome odvija i promet teretnih vozila, Općina Klana je u suradnji sa Županijskom upravom za ceste postavila i mjerače brzine te svjetlosnu signalizaciju uz sam pješački prijelaz. Iako se nikad ne može u potpunosti utjecati na savjest vozača o njihovoj brzini i opasnosti koju predstavljaju za pješake, smatramo da je na ovaj način učinjeno barem nešto kako bi se zaštitili svi sudionici u prometu, a posebice djeca.

SANACIJA I ASFALTIRANJE ČETVEROSTAZNOG BOČALIŠTA U KLANI

Na zahtjev vodstva i članova BK Klana, Općina Klana je povodom međunarodnog bočarskog turnira "Boće open 2018" proširila prostor uz već postojeće bočalište u Klani čime su članovi Bočarskog kluba "Sveti Rok Klana" dobili prostor u vidu četverostaznog bočališta. Cijeli je prostor asfaltiran, a vrijednost investicije iznosila je 100.000,00 kn.

POSTAVLJANJE STEPENIŠTA NA CRKVICI SV. ROKA U KLANI

Povodom blagdana Rokove postavljeno je i uređenje istoimene zavjetne crkvice. Kao što smo i obećali prethodne godine, nakon izgradnje stepeništa su lani popločene

obložene mramorom te je ovaj stari sakralni objekt dobio još svečaniji izgled. U ovoj se godini planira i postavljanje rukohvata čime će obnova prekrasne srednjovjekovne crkvice na Sv. Roku biti završena.

SANACIJA POTPORNOG ZIDA NA GROBLJU SV. MIHOVILA U KLANI

U jesen 2018. se sanirao potporni zid na groblju Sv. Mihovila u Klani. Potporni zid je u potpunosti osiguran te je postavljeno kamenje pa je cjelokupni krajobraz dobio sasvim novi izgled. U proljeće će se kosina još i hortikulturalno urediti.

IZGRADNJA DJEČJEG IGRALIŠTA NA LISCU I POSTAVLJANJE NOVIH SPRAVA NA SVIM DJEČJIM IGRALIŠTIMA NA PODRUČJU OPĆINE KLANA

Konačno će se i mali Liščani moći igrati na dječjem igralištu kojega do sada na Liscu nije bilo. U studenom 2018. su izgrađeni temelji za postavljanje igrala, a ista će se postaviti u ožujku tekuće godine kako bi s prvim zrakama sunca i djeca mogla uživati u aktivnostima na svježem zraku.

U ožujku će se obnoviti i sva postojeća dječja igrališta na području općine Klana. Dotrajala igrala će se zamijeniti novima, a već su postavljeni temelji za nova igrala, koja su kupljena, i također se namjeravaju postaviti u ožujku tekuće godine.

Također, na inicijativu mještana Škalnice, koji su sami uredili šetnicu iznad Vatrogasnog doma, Općina je kupila klupice i stol te će tako i Škalnica u proljeće imati uređeno odmorište.

UREĐENJE ULAZA U KLANU

Na samom ulazu u Klanu, u Strmaščici, uređeno je odmorište u koje je postavljena skulptura koju su izradili kipari Rajko Srok i Edo Brmalj, a Općina Klana je kupila pet betonskih klupa, betonski stol i posude za cvijeće. Daljnje uređenje ove lokacije tek slijedi, no pričekat ćemo proljetne dane u tu svrhu.

KAPITALNI PROJEKTI I NATJEČAJI IZ EU FONDOVA

PROŠIRENJE GROBLJA

U protekloj je godini Općina Klana realizirala kapitalni projekt otkupa mjesta za groblje. Naime, na postojećem groblju je preostalo još malo ukopnih mjesta i realizacija ovoga projekta, ukupne vrijednosti 620 000,00 kn je neophodna. Većina financijskih sredstava je fizičkim i pravnim osobama isplaćena tijekom 2018., a za početak ove godine preostalo je riješiti iznos

od 215 571,43 kn. Odmah po isplati cjelokupnog iznosa, Općina Klana će se knjižiti kao vlasnik kako bi mogla ishodovati građevinsku dozvolu za proširenje groblja.

NATJEČAJI – PRILIKA ZA OSIGURAVANJE SREDSTAVA

U prethodnom broju Glasnika smo najavili da smo se prijavili na nekoliko natječajja iz EU fondova, a sada sa zadovoljstvom možemo objaviti da smo na istima i prošli.

Reciklažno dvorište

Najveći je projekt svakako Izgradnja reciklažnog dvorišta u Klani. U listopadu 2018. smo od Ministarstva zaštite okoliša i energetike dobili Odluku o financiranju projekta reciklažnog dvorišta u Klani u iznosu od 1. 821 443,75 kuna. Odlukom je utvrđeno da je Općina Klana prihvatljiv prijavitelj kojega će Ministarstvo financirati s 85 %, dok će 15 % ukupne vrijednosti projekta podnijeti općinski proračun.

Obnova stolarije na kinosali u Klani

Općina Klana se u drugoj polovici 2018. godine prijavila na natječaj objavljen na mrežnim stranicama Lokalne akcijske grupe „Terra Liburna,“ čija je svrha poboljšanje životnih uvjeta, doprinos atraktivnosti, te poticanje rasta i društveno ekonomske održivosti putem ulaganja u poboljšanje i proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu.

Dodjelom predviđene potpore u iznosu od 388 125,00 kn, što predstavlja čak 90 % planiranog izvora financiranja će se uz 10 % vlastitih sredstava zamijeniti dotrajala stolarija kinosale čime će mjesto postati primjerenije za održavanje raznih manifestacija, a osigurat će se i dostupnost dodatnih sadržaja proširenjem edukacijsko-zabavne i društvene infrastrukture za lokalno stanovništvo, rad lokalnih udruga i ustanova s područja općine Klana.

WIFI4EU

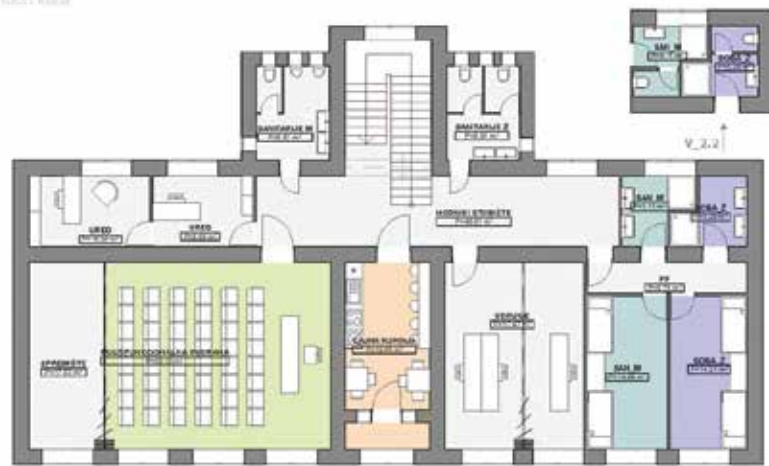
10. 12. 2018. je Europska komisija objavila službene rezultate WiFi4EU natječaja te smo obaviješteni da se nalazimo među 224 JLS iz Republike Hrvatske koje su dobile vrijednosne kupone. Projekt je u potpunosti financiran sredstvima Europske unije, a njegova ukupna vrijednost iznosi 15 000 eura. Ovim će se projektom na pojedinim punktovima u općini Klana postaviti besplatni bežični internet - točnije, internet se namjerava uvesti u sve društvene prostorije kao i u prostore od javnog značaja poput Doma zdravlja i sl.

“Zaželi”

U posljednjem smo broju Glasnika pisali o projektu “Zaželi” koji djeluje kao program zapošljavanja žena za pomoć bolesnim i nemoćnim osobama. U drugoj polovici prosinca smo dobili pozitivno mišljenje i za ovaj prijavljeni projekt te obavijest da smo pred potpisivanjem ugovora. Nadamo se da će ovaj projekt ubrzo zaživjeti te da će pomoći nezaposlenim ženama te starim i nemoćnim osobama s područja naše općine koje će na taj način dobiti potrebnu njegu i pomoć u kući.

Obnova stare škole u Studeni

U sklopu međunarodnog projekta Claustra+ Prekogranična destinacija kulturnog i zelenog turizma Claustra Alpium Iuliarum, koji provodi Primorsko-goranska županija te Povijesni i pomorski muzej Hrvatskog primorja i Prirodoslovni muzej u suradnji s međunarodnim partnerima, u Studeni se namjerava urediti interpretacijski centar i u potpunosti obnoviti stara škola. Za sada je projekt u pripremi dokumentacije, a završetkom glavnog projekta, stara će se škola moći prijaviti na europske fondove te se nadamo da će se na taj način konačno i obnoviti. U tu je svrhu održano nekoliko sastanaka na kojima je odlučeno da bi se u prizemlju nalazio interpretacijski centar, a na prvome katu multifunkcionalna dvorana, prostorije za udruge te prostor koji bi mogao poslužiti kao hostel.

Idejni projekt rekonstrukcije Stare škole u Studeni (prvi kat)

Obnova krova OŠ Klana i najava izgradnje jaslica

U studenom 2018. godine je završen projekt obnove krova Osnovne škole Klana u vrijednosti od 700 000 kn. Tom su prigodom Klanu posjetili župan Primorsko-goranske županije Zlatko Komadina te pročelnica Odjela za školstvo Edita Stilin. Budući se sadašnji dječji vrtić nalazi u prostoru Osnovne škole Klana, čiji je vlasnik PGŽ, dogovoreno je da će se sadašnji prostor dječjeg vrtića proširiti kako bi se dobilo mjesta za još jednu prostoriju

U suradnji s PGŽ vrtić se planira proširiti i za jaslčku skupinu djece

koja će se urediti za djecu jasličke dobi. Već nekoliko godina imamo potrebu za jasličkom skupinom, a nadamo se da ćemo isto ubrzo i realizirati. U tijeku je izrada projektne dokumentacije.

SOCIJALNI PROGRAM

Lani su svim korisnicima socijalnog programa (prema odluci Centra za socijalnu skrb) podijeljena drva za ogrjev, a starijima od 80 godina prigodni poklon paketi.

Besplatni preventivni pregledi

Svi mještani općine Klana i dalje imaju pravo na besplatne preventivne preglede. Pregledi se mogu obaviti u Rijeci, u privatnoj poliklinici Busdon Gunarić 1885 na adresi Pomerio 23, a u tu je svrhu Općina Klana osigurala 30 000 kuna.

Kupnja defibrilatora

Još jedna novost, za koju smatramo da bi uvelike mogla pomoći našim mještanima, jest i kupnja pokretnog defibrilatora koji će se postaviti povodom Međunarodnog tjedna srca od 7. – 14. veljače 2019.

Istraživanja su pokazala značajno povećan postotak preživljavanja osoba koje su doživjele srčani udar, a na kojima je primijenjena brza defibrilacija. Dokazano je da kardiopulmonalna reanimacija i rana defibrilacija mogu vratiti normalan srčani ritam kod osoba sa srčanim zastojeom. Dakle, to su uređaji, koji vrše analizu srčanog ritma, daju upute spasiocu (glasom, na hrvatskome jeziku) i omogućuju defibrilaciju. Zajamčena je potpuna sigurnost jer uređaj neće dozvoliti defibrilaciju osim u slučaju kada je 100 % sigurno da je unesrećeni u takvom stanju da mu samo defibrilacija može spasiti život.

Pokretni defibrilator će se postaviti ispred ulaza u Općinu Klana, kako bi stalno bio na dostupnom i vidljivom mjestu, a u svrhu korištenja uređaja bit će održana i edukacija za stanovništvo. Budući je Klana udaljena od grada 20-ak minuta, a u slučaju srčanog zastoja uslijed srčanog udara je bitna svaka sekunda, nadamo se da ćemo na ovaj način spasiti barem jedan život.

DRUŠTVENE DJELATNOSTI

STIPENDIJE NAJBOLJIM UČENICIMA, STUDENTIMA I SPORTAŠIMA

Uz već postojeće programe kojima potičemo našu djecu i mladež, i dalje nastojimo čim više podupirati učenike, studente i sportaše pa je Općina Klana krajem 2018. godine nagradila darovite i uspješne učenike, studente i sportaše na način da je osigurala sredstva u proračunu i isplatila stipendije u iznosu od 2 000,00 kn kandidatima koji su svojim općim uspjehom temeljem prosjeka ocjena u prethodnoj školskoj/akademskoj godini ili temeljem uspjeha postignutima na sportskim natjecanjima pokazali svoju izvrsnost i trud. Nagrađeni kandidati koji su ispunili uvjete za primitak stipendije su Karolina Tomić i Marija Magdalena Raspor u kategoriji učenika srednjih škola, Matea Peščica u kategoriji studenata, Carla Rudin u kategoriji učenika sportaša do 14 godina starosti te Anastasia Vlaše u kategoriji učenika/studenata sportaša starijih od 14 godina. I ovim putem

čestitamo nagrađenima!

Srednjoškolci, studenti i mladi sportaši nagrađuju se po kriteriju izvrsnosti

PRIREDBE I MANIFESTACIJE

Ljetni su mjeseci obilovali različitim javnim događajima. Od sportaša su najaktivniji bili boćari pa su tako boćarski turniri održani u Klani, Studeni i Škalnici. Vremenski uvjeti su nam zaista išli na ruku te su realizirani svi planirani programi Ljetnih večeri na Gradini, od kojih je svaki idući bio bolje posjećen. Također, održana je i vrlo uspješna Rokova, a novost je bila Rimska noć u Studeni, održana početkom rujna, koju je, nažalost, obilježilo kišno vrijeme. Održana je i Gljivijada koja je okupila rekordan broj sudionika i gostiju pa se još jednom pokazalo koliko je velik značaj održavanja manifestacija ove vrste kako bi se pokazale sve ljepote klanjskoga kraja. I prosinac je obilovao događajima, a tradicionalno zajedničko kićenje jelke poprimilo je humanitarni karakter te je prikupljeno čak 4 688,80 za Odjel dječje onkologije u Rijeci. Jedino posljednji dan 2018. godine, nažalost, nije prošao po zamišljenom planu - ispraćaj stariga lita na Vasi otkazan je zbog prerane smrti jednoga od začetnika ovoga javnoga druženja, Robija Dirake.

Kao jedan od prosinačkih programa održan je 15. tradicionalni božićno-novogodišnji koncert Pjevačkog zbora Matko Laginja i gostiju

Željka Šarčević Grgić,
načelnica Općine Klana

GLASNIK Općine Klana

Zamjena stolarije na kinosali u Klani

Pisali smo već više puta i odavno svi govorimo da klanjska kinosala vapi za obnovom. Konačno bi riječi u tom smislu trebale prijeći u djela.

Lokalna akcijska grupa „Terra liburna“ raspisala je Natječaj naziva „Ulaganje u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“, a temeljem Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. i sukladno Pravilniku za odabir projekata na Natječajima LAG-a „Terra Liburna“ od 24. srpnja 2018. Upravni odbor LAG-a „Terra Liburna“ je na sjednici održanoj 20. prosinca 2018. godine donio Odluku o odabiru projekta „Zamjena stolarije društvenog doma Općine Klana na k.č. 1/2, zgr, k.o. Klana“ kojom je Općini Klana za projekt ukupne vrijednosti 431.250,00 kuna od strane proračuna Europske unije dodijeljeno 388.125,00 kuna potpore, odnosno 90 % investicije. Općina Klana mora osigurati 10 % vlastitih sredstava.

Osnovna svrha prijave na ovaj natječaj bila je konačno krenuti u prijekopotrebno uređenje dotrajale kinosale. Projektom se predviđa demontaža postojeće stolarije, obrtnički radovi, nabava aluminijske bravarije te monterski radovi. Dodijeljena sredstva su strogo namjenska te se Općina Klana obvezala ista iskoristiti u okviru prijavljenih prihvatljivih aktivnosti odnosno troškova. Na navedenom natječaju je Općina Klana s „osvojenih“ 55 bodova zauzela drugo mjesto na Konačnoj rang listi, iza Općine Matulji koja

je ocijenjena s 56 bodova te se tako nalazi iznad praga ukupno raspoloživih sredstava. Sukladno Odluci o odabiru projekta, Općina Klana mora osigurati trajnost projekta najmanje pet godina od dana konačne isplate sredstava što neće predstavljati problem budući je zamjena stolarije tek prvi korak obnove kinosale čije korištenje i svrha nikada nisu ni bili upitni. Realizacijom ovog projekta osigurat će se primjerenije mjesto za odvijanje raznih postojećih programa i stvoriti polazna točka za obogaćivanje sadržaja čime se direktno utječe na kvalitetniji život mještana. Općina već planira i daljnje korake te se nada da će i na drugim natječajima dobiti zeleno svjetlo i uspjeti namaknuti sredstva potrebna za zamjenu krovišta.

Procedura prepuna papirologije

Nakon odluke o dodjeli sredstava sljedeći je korak u realizaciji projekta taj da će LAG „Terra liburna“ u ime i za korist Korisnika (Općine Klana) podnijeti zahtjev za potporu, putem AGRONET-a, u roku od 60 dana od dana pravomoćnosti svih odluka. Nakon provjere rada LAG-a, Agencija za plaćanje sklapa Ugovor o sufinanciranju za pozitivno ocijenjen prvi dio zahtjeva za potporu, dok za negativno ocijenjene izdaje Odluku o odbijanju zahtjeva za potporu. Tek nakon sklapanja ugovora, Općina Klana smije provesti postupak javne nabave i podnijeti drugi dio zahtjeva za potporu. Za drugi dio zahtjeva također se provodi administrativna kontrola od strane Agencije za plaćanja te se tek nakon toga donosi ili Odluka o dodjeli sredstava ili Odluka o odbijanju zahtjeva za potporu.

Iz svega navedenog da se zaljučiti da su kontrole detaljne i prilično rigorozne te pred nam tek predstoji veći i zahtjevniji dio posla u provedbi ovog projekta. Kontrole se vrše i na terenu, a zahtjeva se i pristup cjelokupnoj dokumentaciji LAG-u, Agenciji za plaćanje, Ministarstvu poljoprivrede te ostalim relevantnim EU institucijama.

Razglednica iz Klane iz 1928. Kinosala je za ondašnje prilike bila u boljem stanju nego danas (Fotografija je preuzeta s foruma stranice <http://www.lokalpatrioti-rijeka.com>)

Konačno počinje prijekopotrebna obnova kinosale (Fotografija je preuzeta s foruma stranice <http://www.lokalpatrioti-rijeka.com>.)

Tko je još u igri?

Osim Općini Klana sredstva su dodijeljena Općini Matulji za projekt „Rekonstrukcija i opremanje dječjeg igrališta dječjeg vrtića Matulji, objekt Veli Brgud“ (u iznosu potpore od 80 % što iznosi 368.424,10 kn), Općini Viškovo za projekt „Uređenje dječjeg igrališta u Vrtačama na dijelu k.č. 1624/1, k.o. Marčelji (u iznosu potpore od 80 % što iznosi 387.000,00 kn), Općini Lovran za „Projekt izgradnje dječjeg igrališta Školarovo u Lovranu“ (u iznosu potpore od 80 % što iznosi 382.814,00 kn), Gradu Opatiji za projekt „Prenamjena poslovne građevine u sportsko-rekreacijski centar „Dobreć“ (u visini od 80 % što iznosi 388.000,00 kn) te Općini Jelenje za projekt „Uređenje i opremanje igrališta za djecu i mlade u Dražicama“ (u visini od 80 % što iznosi 405.177,60 kn).

Ukratko o LAG „Terra Liburna“

Udruga LAG TERRA LIBURNA osnovana je 2013. godine u Kastvu te su se u svojstvu osnivača udruzi priključile i jedinice lokalne samouprave (Grad Kastav, općine Matulji, Klana i Viškovo). LAG djeluje na područjima Grada Kastva, Općine Viškovo, Općine Matulji, Općine Klana, Općine Jelenje, Općine Lovran, Općine Mošćenička Draga i Grada Opatije te svojim djelovanjem obuhvaća preko 60.000 stanovnika. Sjedište Udruge je u Rukavcu 61A, 51 211 Matulji.

LAG Terra Liburna – INFO CENTAR važna je aktivnost odnosno servis koji u jedinstvenom prostoru nudi javnosti s područja 8 jedinica lokalne samouprave informacije i savjetodavnu pomoć oko pronalaska odgovarajućeg izvora financiranja za projekte i prijave na natječaje, te nudi informacije o Programu ruralnog razvoja RH 2014-2020, programima LAG-a, nacionalnim i međunarodnim suradnjama i EU fondovima.

Osnovna zadaća LAG-a je identificirati probleme, izraditi i implementirati Lokalnu razvojnu strategiju (LRS) i donositi odluke vezane za alokaciju svojih financijskih izvora te njihovo upravljanje. U LRS, temeljenoj na 7 načela programa LEADER, potrebno je identificirati probleme, prikupiti projektne ideje od zajedničkog strateškog značaja, te shodno tome izraditi mjere kojima će se osigurati ravnomjeren ruralni razvoj područja LAG-a koristeći se pri tome ponajviše sredstvima iz Strukturnih fondova EU za potrebe provedbe projekata, ali i sredstvima osiguranim na razini Republike Hrvatske. U tome je najvažnija lokalna strategija razvoja koja se temelji na interakciji između sudionika i projekata različitih sektora lokalne ekonomije, osmišljavanju, prijavi i realizaciji projekata od strane dionika, te na partnerskom međusektorskom horizontalnom i vertikalnom povezivanju.

Najvrjednije aktivnosti LAG-ova uključuju poticanje inicijativa zajednice, što se posebno primjenjuje u slučaju složenih projekata s više partnera, pa se LAG-ovi manje bave administrativnim poslovima, jer to umanjuje

njihovu sposobnost animacije. Oni su javna služba u nacionalnoj provedbi LEADER pristupa i promicanju Zajedničke poljoprivredne politike EU, savjetodavna služba korisnicima koji realiziraju Lokalnu razvojnu strategiju kroz odobrene, iz različitih javnih izvora financirane i izvršene projekte, te tijelo koje prati provedbu LRS i pomaže u udruživanju i povezivanju lokalnih dionika u cilju jačanja lokalnih kapaciteta za vođenje i upravljanje projektima.

Ukoliko imate ideju, obratite im se! A želite li saznati više o djelovanju LAG-a Terra Liburna, svakako posjetite stranicu <http://www.terra-liburna.hr/>.

Ivana Vlaše

GP KRK

GRAĐEVINARSTVO I PROIZVODNJA KRK d.d.

Josip Purić

predsjednik Uprave / direktor GP KRK-a

Današnji je GP Krk osnovan 1956. godine kao malo, građevinsko i zanatsko poduzeće koje se razvijalo te tijekom više od šest desetljeća prerastalo u građevinsku tvrtku koja je svim svojim znanjima, opremom i ukupnim kompetencijama spremna preuzeti i najodgovornije graditeljske poslove.

GP Krk odnosno cijela GP Grupa (kojoj pripadaju i GP Rijeka d.d. Rijeka, Kamenolom Fužinski Benkovac d.d. Benkovac Fužinski, Martinkovac gradnja d.o.o. Rijeka, GP Krk Podružnica Slovenija, GP Krk Trgovina, See Mar d.o.o., nekoliko projektnih društava te Rijekastructura d.o.o.) po potpunosti proizvoda, broju zaposlenih i ukupnom prihodu je uvjerljivo najveća građevinska tvrtka u Hrvatskoj, a i u samom vrhu graditeljstva Slovenije.

GP Krk d.d. je nastao osnivanjem Zanatskog poduzeća Progres, 1956. godine. Ovo je nakon završetka Drugog svjetskog rata ujedno i prvi oblik organiziranoga graditeljstva na otoku Krku kao samostalne djelatnosti. Zbog potrebe za izgradnjom komunalne infrastrukture, 1963. se godine osniva Uprava za puteve i luke, a 1979. se tvrtke Progres i Putovi i luke udružuju u Građevinsku radnu organizaciju Krk s dvjema djelatnostima – visokogradnjom i niskogradnjom. Nakon toga se formira se GRO Krk s dva OOUR-a koji zadržavaju svoje temeljne djelatnosti, a 1993., nakon provedene privatizacije, GRO Krk postaje dioničko društvo s 223 dioničara, redom zaposlenika tvrtke.

I dok je u velikom broju slučajeva privatizacija za mnoge tvrtke značila propast, za GP Krk značila je rast u svakom smislu: materijalnom, tehničkom i, dakako, ljudskom.

Devedesete su godine vrijeme izuzetnog gospodarskog rasta GP Krka i početak formiranja cijele GP Grupe.

Gotovo da nema nove ili rekonstruirane ceste u krugu od par stotina kilometara oko Rijeke koja nije djelo graditelja GP Krka. Tu su i nebrojeni kilometri vodovoda, kanalizacija, plinovoda, pročistači i pumpne stanice, luke i pristaništa. Osvrnemo li se na sektor visokogradnje, bez pretjerivanja možemo tvrditi kako su krčki graditelji gradnjom stanova, ali i najslabijih građevina, ostavili neizbrisiv trag u povijesti Krka, Rijeke, a i šire regije.

GP Krk djeluje na području Primorsko-goranske, Istarske i Ličko-senjske županije, no i na području cijele države. Ulaskom Hrvatske u članstvo Europske unije, GP Krk prelazi i državnu granicu i ulazi na tržište susjedne Slovenije, gdje 2013. godine osniva novu tvrtku – GP Krk d.d., Krk Podružnica za gradnju u Sloveniji.

GP Krk d.d. za svoj rad dobiva i razne značajne nagrade, primjerice: Kolos, 2012. godine za poseban razvoj struke, poticanje investicija te poticanje i unapređenje graditeljske djelatnosti; Zlatnu kunu Hrvatske gospodarske komore 1994. i 2000. godine za najuspješnije društvo u Primorsko-goranskoj županiji. Nagrađivani su i izgrađeni objekti: Most hrvatskih branitelja u Rijeci koji je 2001. uvršten u Phaidonov atlas 1000 najznačajnijih građevina suvremene svjetske arhitekture kao i rezultati projekata realizirani u suradnji s arhitektom Idisom Turatom - Pastoralni centar i Aula Ivana Pavla II. na Trsatu i građevina Dječjeg vrtića Katarina Frankopan na Krku. Suradnja s arhitektima Studija 3 LHD Zagreb na izgradnji Sportskog centra, dvorane Zamet dovela je 2011. godine do nagrada Bernardo Bernardi i IOC/IAKS Award. Spomenimo samo da postoji i čitav niz manjih nagrada za gradnju objekata raznih namjena.

Ono što široj javnosti nije toliko poznato, je da GP Krk d.d. već gotovo dva desetljeća djeluje na području općine Klana kroz svoju sestrinsku tvrtku GP Rijeka d.d. i unazad nekoliko godina na području naselja Breza.

Za ovu smo prigodu razgovarali s predsjednikom Uprave odnosno direktorom, gospodinom Josipom Purićem.

Što je trenutno najveći potencijal GP Krka?

Najveći potencijal ne samo GP Krka, nego i cijele GP Grupe je što smo bez obzira na prisutan egzodus radnika iz države sačuvali, i činimo sve da to održimo, kvalitetnu radnu snagu, a uz to se veže stalno ulaganje u školovanje kadra, stabilno rukovodstvo, ulaganje u razvoj novih proizvoda i novih tehnologija.

S kojim se problemima suočavate u današnjem poslovanju? Radna snaga? Zaposlenost?

Odlazak mladog stručnog kadra je problem današnje svakodnevnice i jedan od glavnih problema u građevinarstvu države. GP Krk nastoji zadržati mlade stručnjake jer budućnost tvrtke se gradi postupno, permanentnim dovođenjem upravo mladih stručnjaka. Danas imamo zaposlenih 60-ak diplomiranih inženjera što čini čak 8 posto od ukupnog broja djelatnika.

Broj zaposlenih je također tijekom godina značajno rastao. Širenjem poslovanja izvan Hrvatske došlo je do značajnog rasta broja zaposlenih do današnjih gotovo 900 radnika!

Na kojim objektima ste trenutno angažirani?

Značajni veliki projekti na kojima GP Krk danas sudjeluje su Lučko pozadinsko skladište Škrljevo, Hotelski resor Costabella u Rijeci, Razvoj multimodalne platforme u Luci Rijeka i povezivanje s kontejnerskim terminalom Jadranska vrata, izgradnja LDC-a Plodine Kukuljanovo,

tvornice Plazmatehnika d.o.o., izgradnja objekata u tvornici Cedar u Vrbovskom...

Nadalje, gradimo vlastiti projekt SeeMAR – stambene nebudere na Martinkovcu. Gradnja je to urbanog naselja koje će svojim budućim stanovnicima pružiti idealne uvjete stanovanja, predivan pogled na gradove Rijeku i Opatiju te na Kvarnerski zaljev. Ova lokacija pruža savršen spoj mirnoće naselja Martinkovac i gradske vreve udaljene samo 10-ak minuta od centra Rijeke, ali i Opatije.

Kako Vam je raditi i poslovati u općini Klana i planirate li širiti djelatnost na tom području?

Na području općine Klana smo prisutni od 2002. godine preko svojih pogona Marišćina i Kamenolom Tresni Breg.

Od samoga početka našeg djelovanja na području općine Klana nailazimo na veliku podršku, poticaj i iznimno dobru suradnju s lokalnom samoupravom. Namjera nam je u budućnosti proširiti svoje djelovanje u tom kraju otvaranjem novih proizvodnih pogona u kojima će se otvoriti potreba za zapošljavanjem novih radnika čime ćemo otvoriti i ponudu za zapošljavanje lokalnoga stanovništva.

Što u budućnosti možemo očekivati od GP Krka?

Naša budućnost je stalno ulaganje u nove tehnologije, moderne strojeve i opremu koja povećava produktivnost te dugoročno donosi prednosti za ostvarivanje veće konkurentnosti na tržištu.

Naša budućnost je i ulaganje u mlade i sposobne ljude. Upravo iz tog razloga motiviramo učenike i studente za školovanje u području građevinarstva. Potičemo podizanje standarda obrazovanja i osiguravanja kvalitetnog kadra za budućnost.

Svjesni smo da su naši zaposlenici, njihov trud i njihova znanja ključ našeg uspjeha.

Tvrtka smo s jasno i realno postavljenim ciljevima, a u problemima se ne slamamo, već u njima crpimo novu snagu pomoću koje ostvarujemo novu kvalitetu poslovanja.

Ivana Vlaše

Glasnik Općine Klana

Dario Gauš

▪ **Zamjenik zapovjednika Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke**

▪ **Predstojnik Katedre za zaštitu od požara Visoke škole za sigurnost u Zagrebu**

▪ **Predsjednik DVD-a Klana**

Već samim spominjanjem imena Darija Gauša, u našem ćemo kraju izazvati asocijacije na vatrogastvo. Sa samo 12 godina (1987.) se još kao učenik osnovne škole aktivno uključio u rad DVD-a Klana kao dobrovoljni vatrogasac. Nakon završene srednje škole – Tehničkog školskog centra Rijeka i odsluženog vojnog roka upisao je Vatrogasnu školu u Zagrebu i postao vatrogasni tehničar te se istovremeno zaposlio u Javnoj vatrogasnoj postrojbi Grada Rijeke kao profesionalni vatrogasac da bi nakon osam godina rada i završene Visoke škole za sigurnost na radu i zaštitu od požara u Zagrebu, čime je stekao zvanje diplomiranog inženjera zaštite na radu, bio unaprijeđen u voditelja smjene. Daljnjim ulaganjem u svoje obrazovanje stekao je zvanje diplomiranog inženjera zaštite na radu u istoj obrazovnoj ustanovi na što se nadovezalo i unapređenje u pomoćnika zapovjednika u matičnoj radnoj ustanovi. No, želje za daljnjim obrazovanjem ni nadalje nije manjkalo te je 2006. godine na Visokoj školi za sigurnost u Zagrebu stekao zvanje magistra sigurnosti, a upravo će ta obrazovna ustanova

postati i jedno od njegovih budućih radnih okruženja. Od 2008. godine radno djeluje kao zamjenik zapovjednika JVP Grada Rijeke i tu funkciju još uvijek obavlja. A 2013. vraća se na Visoku školu za sigurnost u Zagrebu, ovaj put ne u svrhu vlastitoga obrazovanja, već u svrhu obrazovanja drugih. Najprije postaje predavač i nositelj kolegija Oprema za gašenje požara, a 2016. preuzima ulogu predstojnika Katedre za zaštitu od požara.

Usporedo s napredovanjem u struci i u poslovnome okruženju napreduje i u vatrogasnom društvu koje ga je obilježilo još u djetinjstvu te od 2001. do 2017. godine djeluje kao zapovjednik DVD-a Klana, a 2017. je izabran za predsjednika Društva.

Djelovao je i kao pomoćnik županijskog vatrogasnog zapovjednika za operativno rukovođenje pri Vatrogasnoj zajednici PGŽ, bio zapovjednik više vatrogasnih intervencija, organizator različitih obuka i natjecanja, suorganizator Međunarodnog vatrogasnog seminara..., objavio je niz stručnih radova i svojim izlaganjima sudjelovao na mnogobrojnim stručnim skupovima, a kada bismo počeli nabrajati njegova sudjelovanja na stručnim usavršavanjima, ne bismo više imali mjesta za objavu intervjua s njim. On se javlja čas iz Rumunjske, čas iz Irske, sad odleti u Španjolsku, sad u Belgiju ili Švedsku – sve do Kanade, Australije, Malezije.

Opsežan je njegov životopis. Umjesto daljnjih navođenja podataka, ostatak informacija donosimo u njegovim odgovorima.

Dario, što se tiče vatrogastva, ti si aktivan od lokalne do međunarodne razine. Kako to uspijevaš uskladiti?

Ključ odgovora na ovo pitanje daju riječi dobra organizacija i razumijevanje. Da nije bilo razumijevanja, prvenstveno od strane moje supruge, a zatim i njezinih i mojih roditelja koji su uskakali u smislu „baka servisa“, bilo bi nemoguće, a moram naglasiti da sam od samih početaka imao i dobru podršku svojih nadređenih. Pomnim planiranjem je moguće uskladiti više raznovrsnih aktivnosti, tim više što su inozemni događaji najčešće najavljeni od šest mjeseci pa i do godinu dana unaprijed. To ostavlja dovoljno vremena za usklađivanje privatnih i službenih obaveza kako bi i jedno i drugo što manje trpjelo. No, ipak ne uspijevam uskladiti baš sve. Ranije sam se npr. aktivno bavio ronjenjem s bocama te sam dogurao do instruktora prve kategorije po CMAS federaciji. Jedna od žrtava obaveza je bilo upravo ronjenje tako da ću danas u rijetkim prilikama zaroniti. Ipak, ostao sam aktivan u svome Klubu podvodnih aktivnosti Kostrena kao član Upravnog odbora.

Iz tvoga se životopisa da iščitati da si djelatnik na različitim područjima. Vesele li te neki poslovi više od drugih?

U vatrogasnom poslu je najveća satisfakcija zahvalno lice osobe kojoj pomognemo i nema većeg veselja od toga niti se može riječima opisati koliko to vrijedi. Sjećam se jedne prilike gdje smo, kao u nekom američkom filmu, čak dobili i pljesak po obavljenoj zahtjevnoj zadaći tehničke prirode od prolaznika koji su se tamo našli. Pored osnovnih zadaća, uživam u instruktaži. Vatrogasna zajednica PGŽ već dugi niz godina potiče izgradnju svojega kadra i po tome je prepoznatljiva i izvan naših granica. Mogu reći da sam i ja produkt te strategije koja je išla u pravcu da naši ljudi donose znanje izvana te ga potom šire unutar organizacije. Tako sam bio jedan od prve šestorice hrvatskih vatrogasnih instruktora spašavanja iz dubina i visina certificiranih od talijanske vatrogasne škole još 2004. godine. Od tada smo svoje znanje prenijeli na popriličan broj kolega vatrogasaca iz cijele Hrvatske. Slijedio je i korak prema simulatorima gašenja požara u zatvorenom prostoru. Na tom sam području instruktor od 2007. godine, a treba podsjetiti da je prvi simulator te vrste izgrađen u 3. maju, s kojim danas svi proživljavamo teške dane, te da je neko vrijeme bio u bivšoj vojarni u Klani. Danas je simulator proširen u tri inačice te u cjelinu koju, možda i malo preambiciozno, volim zvati taktički kompleks i nalazi se u bivšoj vojarni u Šapjanama gdje se malim koracima, u skladu s financijskim mogućnostima, gradi vatrogasni trenažni centar. Ova vrsta osposobljavanja i usavršavanja manje ovisi o mogućnostima simulatora koliko o kreativnosti samoga instruktora. To je ono što me privlači, izazov da uvijek postavljamo neke nove zadatke jer niti vatrogasne intervencije ne postoje dvije iste. Tijekom godina rada sudjelovao sam i na izradi programa osposobljavanja i usavršavanja, a ponosan sam i na činjenicu da sam kao član instruktorskoga tima sudjelovao i u osposobljavanju naših instruktora temeljem našeg programa iz obaju ovih područja. Od 2004. godine radim kao instruktor i

za državnu vatrogasnu školu, a od 2012. predajem vatrogasnu taktiku, predmet koji je kruna prekvalifikacije za zvanje vatrogasac, na što sam posebno ponosan. Dio užitka nalazi se i u tremi kada stanem pred auditorij koja je uvijek prisutna i koja ne smije nestati jer tada, čini mi se, nestaje i ona strast koju mora imati svatko tko misli da zna prenositi znanje.

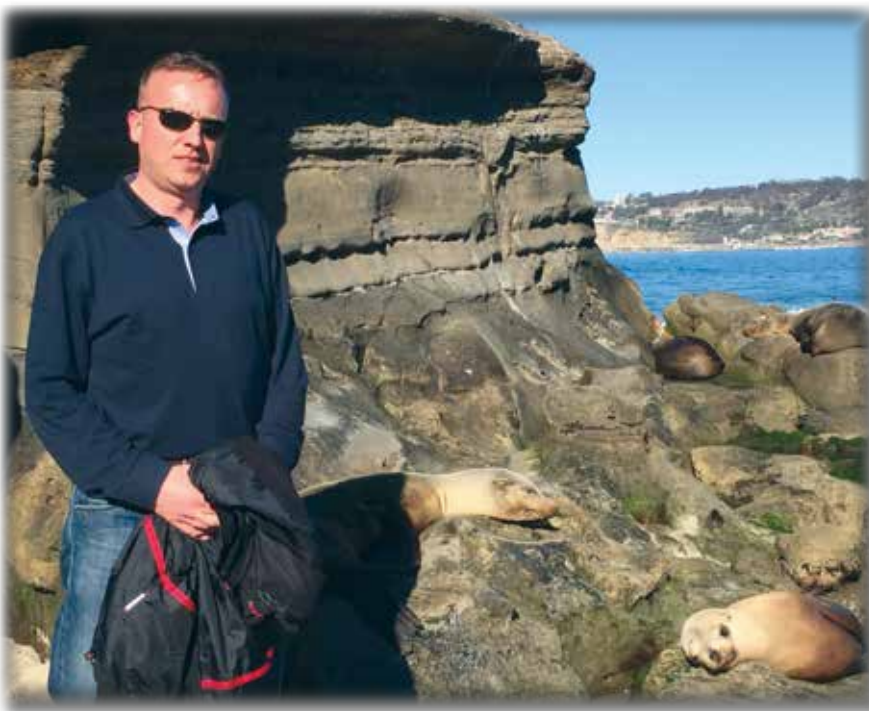
Koliko znanja koja stekneš u dalekim zemljama možeš primijeniti u svojoj domovini?

Niti jedna se struka ne može zatvoriti u svoja četiri zida i reći da je zadovoljna rezultatima koje postiže. Teško je priznati da se nešto ne zna, ali to je jedini način koji osigurava napredak. Čovjek koji je spreman učiti, prepoznat će korisne detalje koje može upotrijebiti za unapređivanje svoga rada. No, ne treba ići u krajnosti. Prije svega, potrebno je određeno predznanje kako bi se moglo procijeniti koliko nešto doista je ili nije dobro. Primjerice, za gašenje požara u zatvorenom prostoru će sjevernoamerički vatrogasac inzistirati na minimalno 470 l/min vode. Europski će vatrogasac inicijalno krenuti s 230 l/min vode. Na neki su način oba u pravu, ali važno je baratati argumentima. Mi ćemo argumentirati naših 230 l/min i nećemo preuzeti 470 l/min samo zato što ih koristi i Amerikanac. S druge strane, puno je stvari koje smo preuzeli i koje prakticiramo kroz nastavu, ali i kroz svakodnevne operativno taktičke postupke. Treba naglasiti da smo imali prilike učiti od najboljih svjetskih instruktora koji su danas naši prijatelji.

Ja bih rekao da je od svega ipak najvažniji kontakt s ljudima. U puno navrata sam bio u potrebi za odgovorom na neku nepoznanicu ili nedoumicu. Kada se pitanje postavi na pravome mjestu, odgovori stižu sa svih strana svijeta i to je zapravo najveće bogatstvo. A nije ni tako loše kada u neku zemlju dođeš kao stranac pa imaš s kim popiti piće.

Svojevremeno si proglašen najboljim studentom na prvoj godini studija, najboljim diplomiranim inženjerom zaštite od požara po završetku četvrte godine studija što zasigurno puno govori o tvojoj posvećenosti svemu čime se baviš. Tome u prilog ide i podatak da si u dvjema akademskim godinama proglašen i najboljim predavačem od strane studenata na smjeru Zaštite od požara na Visokoj školi za sigurnost u Zagrebu. Što bi o tome mogao reći, zašto baš ti?

Što se studija tiče, prve dvije godine sam troškove snosio u potpunosti sam te sam dane godišnjeg odmora trošio za odlazak u Zagreb radi školovanja. Svaki nepotrební odlazak u Zagreb bio je dodatni trošak koji si nisam mogao priuštiti. To je vjerojatno bio dodatni motiv da ispite dajem u roku i s određenim uspjehom. Za ovo s četvrte godine ću reći da vjerojatno i nisam ja zaslužio. Moj kolega i dobar prijatelj, s kojim sam zajedno studirao, obolio je od leukemije i kasnije nažalost i umro. Unatoč bolesti izgurao je dodiplomski studij s odličnim uspjehom te kasnije upisao i postdiplomski i zapravo bio poticaj svima nama. On je bio najbolji!

Danas kada gledam unazad, priznanja sa studija mi niti nisu važna, no važna su mi ova dobivena od studenata. Zašto baš ja? Bolje bi bilo to pitanje postaviti mojim studentima, a ja ću samo reći da su mi ta priznanja svakako svojevrsan poticaj.

Žene u vatrogastvu? Što ti o tome kažeš?

Da! Mislim da je DVD Klana najbolji dokaz tome da sam odgajan u duhu da žene to mogu. Od samih mojih početaka su ravnopravno s nama dečkima u DVD-u bile aktivne i cure, moje vršnjakinje. Kako su se mijenjale generacije, tako se i rad sa ženama u našem DVD-u intenzivirao. Od 2007. godine imamo jaku žensku natjecateljsku ekipu, a otprilike isto tako dugo imamo ih i u operativnom sastavu gdje ravnopravno s muškim kolegama participiraju na intervencijama. Mogu reći da sam se sa ženama susretao i u smislu raznih stručnih osposobljavanja kao instruktor, ali i kroz prekvalifikaciju za zvanje vatrogasac gdje predajem vatrogasnu taktiku. U Sydneyu sam vidio vatrogaskinju koja vozi vatrogasno navalno vozilo puno muških kolega, u Rimu sam vidio vatrogaskinju koja opslužuje autoljestvu što nije nimalo laka zadaća, u Frankfurtu sam vidio vatrogaskinju instruktoricu koja muške kolege obučava u tunelu podzemne željeznice i taj je posao radila izvrsno.

Ne postoje argumenti kojima bi se opravdalo suprotno mišljenje.

Možeš li si ponekad priuštiti da te budilica ne budi rano ujutro?

Mogu, ali onaj unutarnji sat odradi svoje. Rijetko kada ću odspavati duže od 6:30. No, činjenica je i da su doista rijetki vikendi bez obaveza - bilo službenih, bilo privatnih - tim više što i onaj slobodni vikend pokušavam maksimalno iskoristiti i za rad oko kuće, a primarno nastojim ne zapostaviti moje cure. Rukovodeća pozicija za sobom povlači i potrebu da se katkad „posao donese kući“. Radno vrijeme za rukovodni kadar vatrogasne postrojbe ne završava onako kako je to određeno pravilima službe, nego zapravo traje 24 sata na dan. Moja je obitelj navikla da se dignem i u dva ujutro i odem na intervenciju. Intervencijsko je odijelo uvijek negdje nadohvat ruke. Osim toga, kada netko drži predavanja, onda mora biti spreman na puno pripreme koja se ponekad otegne i do ranih jutarnjih sati. Auditoriju je danas s dva klika dostupna ogromna količina podataka i nijedan ozbiljan predavač neće si dopustiti stati pred njega nespripreman.

Proputovao si svijet. Koje te se mjesto najviše dojmilo?

Klana! Kada sam prvi put posjetio SAD, puno me prijatelja i kolega pitalo kakav je tamo život, a sve pod dojmom pojma Amerika. Držim da doista možemo reći da je „Amerika“ kod nas i što se tiče načina življenja i što se tiče odnosa među ljudima. Puno je mojih prijatelja i kolega iz čitava svijeta doista i posjetilo Klanu i moj dom te su njihovi dojmovi bili samo pozitivni. Tako je primjerice prijatelj iz Brisbanea bio impresioniran obi-

teljskim okupljanjem u lovačkoj kući na Liscu te je sliku objavio na FB i konstatirao uz nju da je to nešto što im u Australiji nedostaje.

Ako ipak moram izdvojiti neke od destinacija, svakako bi jedna od vodećih bila Malezija, moja prva značajnija destinacija u smislu osobnog napredovanja u pogledu usavršavanja. Tu je i Australija i Hong Kong. U tim triju zemljama oduševilo me gostoprimstvo lokalnih ljudi, posebice u Australiji. U svakom objektu u koji ulaziš, netko te dočeka široka osmjeha i zapravo hoće uspostaviti općenitu prijaznu komunikaciju. Malezija i Hong Kong predstavljaju pak jednu potpuno drugačiju kulturu življenja, što je predstavljalo i svojevrsan izazov koji se pretvorio u pravo spajanje ugodnog s korisnim. Posebno sam ponosan na putovanje u Hong Kong stoga što sam imao čast dobiti pozivnicu da budem izlagač na konferenciji održanoj u povodu otvaranja njihove akademije za koju mogu reći da je ovoga trenutka vrh u vatrogasnom svijetu.

Sljedeće putovanje?

Los Angeles u ožujku. Na drugoj po veličini vatrogasnoj konferenciji u SAD-u Firehouse World Conference ću održati dva izlaganja.

A što tebi znači Klana?

Klana je mjesto koje me „lansiralo u svijet“ i kojemu dugujem puno - i Klani i klanjskim ljudima. Klana je mjesto u kojemu smo moje cure i ja izgradili dom i u kojemu imamo još puno zacrtanih planova.

Ivana Marinčić

ROKOVA 2018.

Planiranje i organizacija sadržaja koji se definiraju i više od dva mjeseca unaprijed, a koji će se održavati na otvorenom, uvijek sa sobom nose i velik rizik, a sve zbog nepredvidivih vremenskih uvjeta. Tako lanjska Rokova nije mogla započeti kako je planirano promatranjem Suza sv. Lovre i logorovanjem na Gumancu. Nepovoljni

vremenski uvjeti na samom početku manifestacije su uzrokovali otkazivanje astronomskog promatranja umjesto kojega je u Vijećnici održano predavanje s temom prepoznavanja najvećih sazviježđa i orijentacije na nebeskom svodu. Svojevrsni nadomjestak otkazanoj Noći pod zvijezdama održano je na Gradini tri dana kasnije.

Bojazan organizatora na samome početku Rokove da će i ostatak planiranih sadržaja ostati nerealiziran se srećom nije ostvarila i preostalih pet dana proslave proteklo je baš onim redom kako je bilo zamišljeno: procesija i sveta misa u Strmašćici, misa u crkvi Sv. Roka na sam dan Rokove, izložba „20 lit Udruge Maškare Studena“, svečana sjednica Općinskoga vijeća...

Od dana Sv. Roka, 16. kolovoza pa do kraja kolovoza se mise održavaju u crkvi na Sv. Roku

Meštar Toni pridružio se otvorenju izložbe „20 lit Udruge Maškare Studena“

I načelnica Općine Klana okušala se u prvom rokovskom streljačkom turniru za koji su mještani pokazali izniman interes

Nisu izostali ni tradicionalni sportski sadržaji poput malonogometnog i boćarskog turnira, a NK Klana je priredio zanimljivu neuobičajenu nogometnu utakmicu u kojoj je klub igrao sam protiv sebe - seniori protiv veterana. Velik broj sudionika okupili su DVD Klana na 16. po redu natjecanju vatrogasne djece i mladeži i PD Pliš na 10. pohodu na Obruč pod nazivom „Rokovski zalazak sunca“. Rokova bez turnira u briškuli i trešeti zasigurno ne bi bila potpuna, a ljubitelji kartaških igara mogli su se prvi put u Klani okušati i u turniru u beli. Prvi put je održana i prezentacija američkoga nogometa, a novi sadržaj koji će temeljem interesa javnosti i uspjeha u realizaciji po svoj prilici dobiti svoj nastavak je prvi održani streljački turnir.

Pobjednici malonogometnog turnira s načelnicom

Otvorenje tradicionalnog rokovskog boćarskog turnira trojki

Zanimljiva nogometna utakmica – Klana protiv Klane (seniori i veterani)

Natjecanje vatrogasne djece i mladeži svake godine okuplja iznimno velik broj mladih natjecatelja

U Klani se prvi put igrao sve popularniji američki nogomet

*U iščekivanju zalaska
sunca na Obruču*

Zabavni dio programa prošlogodišnje Rokove bio je iznimno „jak“ i primjeren svim generacijama. Za početak je svoje sumještane, ponajviše one srednje generacije, oduševio Goran Rubeša koji je s Damirom Tomićem održao koncert pop i rock evergreena na prepunoj Gradini, na kraju su stariji mogli uživati u koncertu Mirjane Bobuš, a najveći broj posjetitelja, ponajviše mladih, privukao je koncert iznimno popularne Crvene jabuke.

*Rokova ne bi bila Rokova bez turnira
u briškuli i trešeti*

Mirjana Bobuš i Pape

*Članovi Crvene jabuke su iz Dalmacije doputovali u Klanu te
netom nakon održanog koncerta otputovali u Makedoniju*

*Premda su poneki sumnjali u glazbeni izbor organizatora i uvjerali da Crvena jabuka u
Klanu ne može „proći“, pokazalo se upravo suprotno*

NAGRAĐENI 2018.

Na svečanoj sjednici Općinskoga vijeća Općine Klana, održanoj 16. kolovoza 2018. godine, nagrađeni su: Ivan Šnajdar nagradom za životno djelo, Osnovna škola Klana i Udruga Maškare Studena godišnjom nagradom Općine Klana te Marija Samaržija kao učenica generacije školske godine 2017./2018.

NAGRAMA ZA ŽIVOTNO DJELO – Ivan Šnajdar

Ivan Šnajdar je rođen 1938. godine. Svoje osnovnoškolsko obrazovanje je završio u Klani, a srednju školu i visoku Industrijsko-pedagošku školu u Rijeci. Njegov radni vijek obilježen je radom u prosvjeti gdje se istakao kao profesor strojarske grupe predmeta u srednjim školama u Istri i Rijeci, a čitav niz godina, sve do umirovljenja, bio je i ravnatelj Strojarsko-brodograđevne škole. Još od mladosti je bio aktivan u društvenom, političkom i kulturnom životu našega kraja. Bio je član najrazličitijih odbora i komisija, vijećnik odbornik i sl. te načelnik Općine Klana u dva mandata – od 2001. do 2009. godine.

Velik je njegov doprinos lovstvu našega kraja – više od 50 godina bio je aktivni član Lovačkoga društva Zec Klana, a autor je i monografije o istomu pod nazivom Priča o lovu i... Dugi niz godina bavio se i pčelarstvom, a na tu temu objavio je i autorsku knjigu O pčelama i pčelinjim proizvodima.

1993. godine osnovao je Društvo za povjesnicu Klana te je sve donedavno bio predsjednik Društva u okviru kojega je organizirao 20 kulturno-znanstvenih skupova Dani Matka Laginje na kojima je svoje radove u Klani izlagalo mnogo stručnjaka, profesora, magistara i doktora znanosti pa čak i akademika. Brižljivo je sakupljao sve radove i uredio deset opsežnih zbornika Društva za povjesnicu zahvaljujući kojima je zabilježeno i sačuvano nebrojeno mnogo podataka o našem kraju. Inicirao je i poticao povijesna, kulturološka, arheološka, jezikoslovna i ina istraživanja, a nerijetko je

Nagrađeni s predstavnicima Općine i Županije (Slavko Gauš, Igor Iskra, Ivan Šnajdar, Barbara Brmalj, Željka Šarčević Grgić, Marija Samaržija, Jelena Grbčić Samardžić, Marko Boras Mandić i Goran Petrc)

i sam u njima sudjelovao te istraživao povijest našega kraja. Prvi je i jedini Klanjac koji je održao predavanje u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Napisao je nekoliko desetaka stručnih i znanstvenih članaka o našem kraju koji su objavljeni u zbornicima Društva za povjesnicu Klana.

Kaštel Gradina Klana je jedna od kontrolnih točaka Klanjskog planinarskog puta i lokalitet koji se danas koristi za izvedbu kulturnih programa zahvaljujući brojnim arheološkim istraživanjima i konzervatorskim radovima koje je upravo on poticao i organizirao. Bio je pokretač različitih manifestacija, npr. Gljivijade, a velika zahvala mu pripada i što je osmislio, razradio i pokrenuo rad Multimedijalnoga centra koji uspješno djeluje već četrnaestu godinu.

Nemjerljiv je njegov doprinos razvoju općine Klana u najrazličitijim područjima djelovanja te je Općinsko vijeće Općine Klana na temelju prijedloga načelnice Željke Šarčević Grgić, koji je prihvatila Komisija za izbor i imenovanja, odlučilo gospodinu Ivanu Šnajdaru dodijeliti itekako zasluženu Nagradu za životno djelo Općine Klana, a za izuzetan doprinos sveukupnom razvoju općine Klana.

NAGRADA OPĆINE KLANA – OŠ KLANA

Prošle se godine svečano obilježila 175. obljetnica organiziranoga školstva u našem kraju, a škola je proslavila i 50. obljetnicu od preseljenja u zgradu na adresi Zatrep 5 gdje i danas djeluje.

Kao početak organiziranoga školstva u Klani uzima se 1843. godina. Podatke o počecima školstva u našem kraju pruža sačuvana knjiga nagrađenih učenika, vođena od 1845. do 1888. godine. Uvodni napis od 18. rujna 1845. glasi: "Učenici koji su dolje nabrojeni počeli su u ljetnom kursu 1845. godine pohađati Pučku školu u Klani. Ispunili su potpuno svoje obveze i svoje zadaće, kao što je i njihovo ponašanje bilo za pohvalu, stoga zaslužuju odličja."

Škola se od svog osnutka morala prilagođavati vremenu u kojem je djelovala tako da se svojevremeno nastava održavala i na talijanskom jeziku, npr. u prvoj polovini 20. st. U razdoblju talijanske okupacije su gotovo svi učitelji bili Talijani. 1945. godine dolazi učitelj Kazimir Munić i ponovno započinje nastava na hrvatskom jeziku. Škola je tada imala četiri razreda. Školske godine 1949./50. otvara se 5. razred, 1951./52. šesti razred, a 1956. je školu napustila prva generacija 8. razreda.

Škola je od početka djelovanja radila na pet lokacija, a od 2. lipnja 1968. seli se u novoizgrađenu školsku zgradu u kojoj se i danas nalazi. U povijesti škole značajna je bila i 1980. godina kada je izgrađena školska dvorana.

Nemjerljiv je doprinos Osnovne škole Klana za čitav naš kraj, nezamislivo bi bilo biti bez nje. Brojne su generacije u njoj stekle svoje osnovnoškolsko obrazovanje i izrasle u odgovorne ljude. Stoga je Općina Klana povodom obilježavanja dviju značajnih obljetnica Osnovnoj školi Klana dodijelila Nagradu Općine Klana za izniman doprinos odgoju i obrazovanju brojnih generacija učenika našega kraja, a nagrada je uručena ravnateljici Jeleni Grbčić Samaržija.

NAGRADA OPĆINE KLANA – Udruga Maškare Studena

Udruga Maškare Studena, koja je nastala iz dugogodišnje tradicije maškanja u kojoj su desetljećima sudjelovali gotovo svi mještani, lani je proslavila 20 godina djelovanja. Stariji su utrli put maškanim običajima koji se i danas njeguju. Pješice su odlazili u posjete na Marčelje, Saršone i kroz Jurišin na Zoretiće. Kasnije su počeli autobusom obilaziti i šire krajeve te su Studenske maškare tako jednom prilikom prošle i riječkim Korzom još dok Riječkoga karnevala nije ni bilo. Može se reći da su preteča Riječkoga karnevala jer su iduće godine to isto napravile još neke grupe. Od početka Riječkoga karnevala redovni su sudionici i uvijek sa zapaženim maskama, a najatraktivniji su bili kao Vikinzi. S tom su maskom gostovali i na karnevalu u Veneciji.

U jednom trenutku desila se i zakonska obveza osnivanja udruge. Osnivačka skupština održana je 11. prosinca 1998., a osnivači udruge bili su: pok. Milan Piković, Anton Šebelja, Alen Piković, Dražen Šebelja, Silvana Brmalj, Marin Suzović, Zvonko Gržinčić, Damir Mrvčić, Smilja Piković i Ksenija Brmalj. Prvi predsjednik udruge bio je Alen Piković.

Cilj Udruge je organiziranje karnevalskih svečanosti i pučkih zabava kroz održavanje tradicije i turističkog promicanja područja na kojem djeluje. Udruga danas broji stotinjak članova i prepoznatljiva je po održavanju zimskog i ljetnog maškanog druženja te zapaženim sudjelovanjem na karnevalima: od Korza, Viškova, Lovrana, Rapca, Novog Vinodolskog do Senja.

Općina Klana je povodom 20. obljetnice postojanja Udruzi Maškare Studena dodijelila Nagradu Općine Klana za izuzetan doprinos očuvanju tradicije i kulturne baštine našeg kraja koju je primila dopredsjednica Barbara Brmalj.

UČENICA GENERACIJE ŠK. GOD. 2017./2018. – Marija Samaržija

Marija Samaržija je svih osam razreda osnovne škole završila s prosjekom ocjena 5.0 i uzornim vladanjem. Pohađala je dodatnu nastavu iz hrvatskog jezika, matematike, povijesti, geografije i njemačkoga jezika te sudjelovala na gradskim, županijskim i državnim natjecanjima. Najveći uspjeh ostvarila je na državnom natjecanju „Europa u školi“ 2018. godine osvojivši drugo mjesto.

Niz godina je aktivno trenirala plivanje u Plivačkom klubu Kantrida. Sudjeluje u radionicama i čitaonicama u organizaciji GKR - odjela Stribor. Članica je Čitateljskog kluba za mlade te s velikim zanimanjem prati gostovanja i predstavljanja novih knjiga domaćih autora. Marija je svoje školovanje nastavila u Gimnaziji Andrije Mohorovičića, a od Općine Klana primila je nagradu kao učenica generacije šk. god. 2017./2018. za postignute izvanredne rezultate tijekom osmogodišnjeg školovanja u Osnovnoj školi Klana.

Ivana Marinčić

GLJIVIJADA 2018.

Prošla je jesen organizatora Gljivijade – Općinu Klana – stavila na sto čuda. Gljive su jednostavno „zakazale“, gotovo izostale. Unatoč tome, manifestacija je uspješno održana te su realizirani svi planirani sadržaji.

Šampinjoni ili vrganji?

Približavao se posljednji vikend mjeseca rujna kada je u Klani vrijeme za tradicionalnu Gljivijadu što podrazumijeva izložbu, kuhanje kotlića, predavanje - sve na temu gljiva, a sezona gljiva loša da ne može biti lošija. Vrganjima ni traga, a prijava za kotlić sve više i više. I već kada je izbor gljiva za kuhanje kotlića bio sveden samo na zamjensku varijantu uzgojenih šampinjona, iskrsnula je neočekivana mogućnost nabave dovoljne količine vrganja za čak 16 natjecateljskih ekipa. Osim domaćih pojedinaca, svoje su kulinarske sposobnosti ispred Vatrogasnog doma u Klani pokazali i članovi udruga - Pjevačkog zbora Matko Laginja i DVD-a Klana, te čak sedam „vanjskih“ ekipa – gostiju iz susjednih krajeva, a žiri u sastavu: Ana Nelc, Damir Medvediđ i Ivica Gomaz ocijenio je da je najbolji kotlić pripremila ekipa iz Muna. Izvan konkurencije za nagradu kotlić je kuhala i ekipa Općine Klana, predvođena Slavkom Gaušem i Tatjanom Todeskini.

Na granici mogućega - snimiti ovakvu fotografiju u našem kraju nije neuobičajeno, nevjerojatno je ipak da je snimljena u prosincu; Foto: Igor Starčić (10. 12. 2018.)

„Ožujka“ u akciji

Suradnja Općine Klana s Udrugom gljivara Ožujka iz Rijeke traje još od prve Gljivijade (2002.). Bez njihove stručnosti ne bi bilo moguće postaviti izložbu gljiva na način da je uz svaki izloženi primjerak priložen i stručni opis, a izvrsni poznavatelji gljiva, od kojih se ponajviše angažirao Predrag Grubišić, spremni su i tijekom svog dežurstva na izložbi posjetiteljima dati i usmena pojašnjenja. Riječi gljiva i vrganj nisu sinonimi, a naš je kraj bogat gljivama, stoga nije bilo straha da se izložba neće uspjeti realizirati. Izložba je, doduše, brojkama izraženo bila siromašnija u odnosu na većinu drugih godina, no ipak je pokazala ukupno 88 vrsta gljiva (7 otrovnih od kojih je samo jedna bila smrtno otrovna, 47 jestivih s tri primjerka zaštićenih vrsta, 34 nejestive). U branje i determinaciju gljiva se uključio i Ervin Raguzin koji je osim toga za sam početak manifestacije u Multimedijalnom centru održao predavanje o uzgoju gljiva.

*Pobjednici u kuhanju kotlića s načelnicom (predstavnik ekipe iz Muna koja je osvojila 1. mjesto, načelnica Općine Klana i drugoplasirane Silvija i Marina Poklar)
Foto: Mato Rukavina*

Polu ure kulture

Kulturni program je sastavni dio svake Gljivijade. Niti jedno otvorenje izložbe svih ovih godina nije prošlo bez nastupa Pjevačkoga zbora Matko Laginja. Temeljem suradnje s Kulturnom mrežom PGŽ održan je i koncert „Oda zavičaju“ ženskoga zbora KUD-a Učka Matulji. A posjetitelji su se zadržavali i u stražnjem dijelu kinodvorane gdje je bila postavljena izložba Antona Starčića „Klanjski kraj pred četiristo i više lit“ koji je na netom prije otvorenja izložbe održanoj izbornoj skupštini postao novi predsjednik Društva za povjesnicu Klana.

Osim izložbe gljiva, čije je otvorenje uvećao Pjevački zbor Matko Laginja, otvorena je i izložba Antona Starčića „Klanjski kraj pred četiristo i više lit“; Foto: Željka Beba Pikočić

Općina Klana zahvaljuje svima na sudjelovanju, a posebno DI Klana na doniranom drvu potrebnom za realizaciju kuhanja kotlića i Primorsko-goranskoj županiji kao pokrovitelju čitave manifestacije.

Ivana Marinčić

Advent ili prosinac u Klani?

Mjesec prosinac je glavni uzročnik pomicanja vremena objave Glasnika. Zimski je broj uobičajeno stizao na kućna vrata krajem prosinca, a to istovremeno znači da je tiskara trebala dobiti gotove materijale početkom mjeseca. Stoga je bilo nemoguće zabilježiti da je npr. Pjevački zbor Matko Laginja održao svoj tradicionalni božićno-novogodišnji koncert ili pak da se razvija tradicija zajedničkog kićenja vanjske jelke u parku pored Općine Klana.

Advent. Advent u Rijeci, u Zagrebu, u Ljubljani, u Grazu... Advent za sigurno postaje sve popularniji, a sama riječ, koja izvrsno zvuči, sve više poprima potpuno drugačije značenje od onog osnovnog. Riječ „advent“ dolazi od latinskoga „adventus“ što znači „dolazak“ i zapravo označava razdoblje u liturgijskoj godini koje se odnosi na vrijeme pripreme za blagdan Božića, pripreme za Kristov dolazak (došašće), i to ponajprije kroz molitvu.

Ovo bez daljnijega nije mjesto na kojemu bi trebalo raspravljati o opravdanosti sve raširenije uporabe te riječi u svrhu pozivanja na svečano paljenje blagdanske rasvjete, raznorazne sajmove, vožnju vlakicom Djeda Mraza, klizališta ili rock-koncerte, no ipak ćemo nadalje radije govoriti o prosincu u Klani.

Početak prosinačkih događanja započeo je pješačenjem zaleđem Studene pod nazivom „Adventska šetnja do Claustre“ (!) u organizaciji turističke agencije Promotiv Travel, a u sklopu projekta Claustra+. Tridesetak sudionika (a po pozivu je to bila gornja granica za prijavu) se 1. prosinca u jutarnjim satima uputilo u krasnu šetnju nakon koje je uslijedilo razgledavanje Rebičine kiše.

Djecu je ponajviše razveselio dolazak svetog Nikole u Studenu, 6. prosinca, a odrasli su tri dana kasnije pohrlili na komediju „Ručni rad“ KUD-a Primorka Krasica koja je u Klani gostovala nakon gotovo čitavog desetljeća. Pjevački zbor Matko Laginja je sa svojim gostima u crkvi Sv. Jerolima u Klani polovicom mjeseca održao 15. tradicionalni božićno-novogodišnji koncert, a treću godinu zaredom je u Studeni nastupila izvrsna Limena glazba Marinići.

Posljednji je događaj, koji je zapravo trebao biti pretposljednji, održan 21. prosinca nastupom polaznika glazbenih radionica Multimedijalnoga centra i Plesnog centra Stars nakon čega je uslijedilo tradicionalno 7. po redu zajedničko kićenje vanjske jelke uz spektakularan dolazak Djeda Božićnjaka u aranžmanu DVD-a Klana. Ovom je prilikom održana i humanitarna akcija tijekom koje su se skupljala sredstva za Onkološki odjel Dječje bolnice Kantrida. Tko je htio, mogao je dati svoj prilog za neki od kreativnih radova ili kuglicu kojom će ukrasiti jelku. Pohvalno je da su htjeli mnogi te je skupljeno 4688,80 kn.

Za sam kraj prosinca planirani „ispraćaj stariga lita na Vasi“ nažalost je otkazan, a zbog prerane smrti jednoga od pokretača ovoga događaja, Robija Dirake.

Zaključno, iza nas je bogat prosinac, a o adventu u Klani možete čitati u rubrici Crkvene teme.

Ivana Marinčić

Limena glazba Marinići u Studeni (ako nije prenatrpano)

Pješačenje zaleđem Studene 1. prosinca

DVD-ov Djed Božićnjak svake godine razveseli najmlađe

Ukrasne kuglice iz radionice Multimedijalnog centra moglo se dobiti u zamjenu za dobrovoljni prilog u svrhu prikupljanja sredstava za Odjel onkologije Dječje bolnice Kantrida

LJETNE VEČERI NA GRADINI

Što god da se napiše o ljetnim večerima na klanjskoj Gradini, neće predočiti vrijednost koju one zapravo imaju. Moglo bi na tu temu nastati opširno štivo, no ne treba puno pisati jer ne vrijedi niti čitati, treba ići na lice mjesta i to doživjeti. Tko je bio, zna značenje ovih riječi. Tko nije, imat će novu priliku već ovog ljeta.

Zabilježimo stoga samo da je u 2018. godini održano pet programa od kojih je svaki idući privukao više posjetitelja, da su biografije izvođača impresivne, da je organizacija iznimno zahtjevnja zbog nepostojanja struje i da DVD Klana uskače koliko god može te da organizator – Općina Klana – jedva čeka ovo ljeto i nove izazove.

A fotografijama ćemo pokušati dočarati barem djelić doživljaja s Gradine.

*Klapa Kaštadi;
21. 6. 2018.*

Klapa Nevera; 29. 7. 2018.

*Vrhunski hrvatski glazbenici Zvezdan
Ružić i Darko Jurković Charlie;
1. 7. 2018.*

*Damir Tomić
i Goran
Rubeša – prvi
javni nastup
sumještanina
Gorana
Rubeše pred
domaćom
publikom;
18. 8. 2018.*

*Mladena Gavran i Ana
Vilenica – komedija
„Sladoled“ Teatra
Gavran; 20. 7. 2018.*

Ivana Marinčić

RIMSKA NOĆ U STUDENI

U sklopu EU projekta prekogranične suradnje Interreg Slovenija – Hrvatska "Claustra+ Prekogranična destinacija kulturnog i zelenog turizma Claustra Alpium Iuliarum" koji traje od 1. kolovoza 2017. do 31. siječnja 2020. provodi se aktivna zaštita baštine održivim turizmom – povijesnog rimskog obrambenog sustava Claustra Alpium Iuliarum na području Hrvatske i Slovenije. Projekt provode Javni zavod RS za varstvo kulturne dediščine (vodeći partner), Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika, Narodni muzej Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Hrvatski restauratorski zavod, Primorsko-goranska županija, Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, Prirodoslovni muzej Rijeka i TZ Kvarnera.

rimskoga obrambenog zida na Presiki, ispred lovačke kućice Vranjeno gdje se također očuvao jedan dio ovog obrambenog sustava. Kiša koja je lila gotovo cijeli dan s povremenim prekidima, nije obeshrabrila značajni broj poklonika povijesti, arheologije i povijesnih uprizorenja koji su s velikim zanimanjem razgledali replike rimskoga oružja, posuđa, nakita i odora, kušali kulinarske delicije nastale po uzoru na antičke rimske recepte, pogledali predstavu dječje dramske skupine "Dramci iz Guvera" nastalu kao interpretaciju povijesnih okolnosti kada je građen obrambeni sustav Claustre Alpium Iuliarum, te s posebnim zanimanjem popratili rimske vojnike iz kasne antike kroz interpretaciju slovenskoga KD-a Vespasjan i talijanskoga Legio Italica, odgledali dokumentarni film o Claustri i sudjelovali u interpretativnom vodstvu po jednom malom dijelu Rimskoga zida koje je održao Ranko Starac, kustos – arheolog Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja Rijeka.

Isto događanje u sklopu ovog projekta i u organizaciji Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja Rijeka planira se i u 2019. godini, ali ovoga puta, nadamo se, u puno povoljnijim vremenskim uvjetima.

Jedna od važnih aktivnosti projekta je organizacija novih događanja kako bi se promovirao prostor Claustre na inovativan način, u područjima gdje turizam do sada nije osobito razvijen. Kao pokazna aktivnost jednog zanimljivog događanja odabrana je organizacija Rimske noći na lokalitetu Presika – Vranjeno u blizini Studene. Događaj je održan 1. rujna, a zbog loših vremenskih prilika, umjesto na prostranoj livadi neposredno pred ostacima

Tea Perinčić

IZ MMC-a U ICH-FORMI

Multimedijalni centar se spominje na više mjesta u ovome listu tako da nećemo ponavljati sadržaje o svim aktivnostima u koje je bio uključen. Neovisno o tome surađuje li Općina Klana s dječjim vrtićem ili osnovnom školom ili je pak uključena u neki kulturno-društveni događaj, MMC tu sigurno ima svoje prste. Spojiti na jednom mjestu kulturu, umjetnost, odgoj i obrazovanje – što nam sve više polazi za rukom – to je ono čemu je zapravo težio Ivan Šnajdar kada je sada daleke 2005. godine osmislio i pokrenuo ovaj pilot-projekt.

Ideja stvara ideju

Na samome početku djelovanja Multimedijalnoga centra je tadašnji načelnik Ivan Šnajdar, pojašnjavajući u kojemu bi smjeru to mjesto trebalo ići, u jednom trenutku upro prstom u prostor ispred sadašnjeg Dječjeg društvenog kutka i rekao: „Bilo bi odlično kada bismo ovdje stavili jedan kauč!“

Kauč? Što će nam tu kauč? Svašta!

Mučio me taj kauč svako toliko, sigurnih deset godina. Razmišljala sam o njemu i čas se smijala, čas se mrštila. Nije mi sjedao taj kauč i kraj priče. Nitko se ne voli mučiti vlastitim mislima pa je kocka morala pasti na konačnu odluku s imperativom – zaboravi.

Knjige su se s vremenom gomilale sve više i više – sve dok lani za njih nije ponestalo mjesta na policama. Otvorile su se samo dvije mogućnosti: ili se riješiti dijela knjiga ili nabaviti nove police. Police su skupe i ne preostaje ništa drugo nego zatražiti pomoć

za rješavanje ove nedoumice putem nekog natječaja. I raspiše Županija natječaj. Počnem ispunjavati prijavnicu i pod nazivom projekta Opremanje Multimedijalnoga centra birokratski tipkama tražeći sredstva za police. Kad tamo, pred očima mi iskrsne kauč, baš tamo ispred Dječjeg društvenog kutka. I potom vidim pred sobom ne kauč, nego cijeli dnevni boravak. Onda nasuprot dnevnom boravku ugledam mini-galeriju u kojoj će se izlagati radovi iz kreativnih radionica...

Početak uređenja dnevnog boravka

Kakva sreća je to bila kada je PGŽ objavila rezultate natječaja! Početak je 2019. godine, dnevni boravak i mini-galerija su pri kraju uređenja, a idejama nema kraja. Ako i vi trenutno ne razumijete što će nam u Centru kauč, ne brinite, dovoljan je jedan pravi trenutak da vam to postane jasno.

Ivana Marinčić

Dječjom predstavom „Drvo ima srce“ zaželjeli smo sretan početak nove školske i pedagoške godine učenicima Osnovne škole Klana i polaznicima Dječjeg vrtića Maza, a ujedno i zaokružili vlastiti projekt Dobro stablo, također inspiriran upravo Silversteinovom knjigom. Tijekom projekta su ulogu klasične članske iskaznice zamijenili potpisani i na nacrtano stablo zalijepljeni raznobojni listovi.

BILINGVALNI ZNANSTVENI KAMP NA LISCU USPJEŠNA KOMBINACIJA UČENJA I IGRE

Već tri godine na Liscu se organizira dvojezični ljetni kamp za djecu

Na kraju svake školske godine ne zna se tko je sretniji: učenici, učitelji ili roditelji! Napokon odmor od mnogih školskih obaveza. Međutim, nakon prvog vala oduševljenja, vrlo je moguće da će djeci postati dosadno te će vrijeme početi kratiti na više ili manje kreativne načine. Srećom u današnje vrijeme postoje mnoge organizirane aktivnosti koje će kvalitetno usmjeriti dječju pažnju i na pravilan način ispuniti njihovo slobodno vrijeme. Osim sporta i raznih radionica u okviru Multi-medijalnog centra u Klani, na području naše općine ovog ljeta je već treću godinu zaredom organiziran dvojezični znanstveni ljetni kamp, i to u lovačkoj kućici na Liscu.

Bilingvalni znanstveni kamp organiziran je od strane edukativnog centra „Matematički svijet“ iz Rijeke čiji se koncept bazira na logičko-matematičkom razmišljanju, a programi su podijeljeni ovisno o uzrastu i napretku polaznika. Proces učenja odvija se na hrvatskom i engleskom jeziku što predstavlja dodatni izazov. Bilingvalni mozak puno je fleksibilniji te djeca na taj način uče sadržaje namijenjene puno starijem uzrastu, a da toga nisu ni svjesni jer se cijeli proces odvija kroz igru. Vlasnica centra i organizatorica kampa prof. Sanja Jelenić-Soldatić ističe da svi programi za cilj imaju razvoj mozga: „U suradnji s prof. engleskog jezika Anjom Rumac, koja je

Matko Laginja (prvi s lijeve strane) i Petar Mikičić (četvrti s lijeve strane) sudjelovali su u posljednjem izdanju bilingvalnog znanstvenog kampa na Liscu. „Bilo mi je jako lijepo i sve je bilo zanimljivo; radili smo znanstvene pokuse, računali, koristili abakus. Imali smo kreativne radionice i puno smo se igrali. Bili smo puno vani, u prirodi; i društvo mi je bilo super, čak i hrana. Jedva čekam ići ponovno“, ispričao je u jednom dahu Matko Laginja.

ujedno i suorganizatorica kampa, razvili smo koncept učenja koji spaja matematičke sadržaje i engleski jezik, jer smo svjesni važnosti učenja stranog jezika u ranoj dobi. Naša metoda je drugačija i inovativna, jer se bazira na neuroznanstvenim saznanjima u kombinaciji s matematičkim, pedagoškim i lingvističkim metodama, a sve u cilju promocije znanosti. Zapravo je sam proces razmišljanja važniji od rezultata, jer ako dijete neki zadatak i ne riješi točno, ipak će aktivno razmišljati i pokrenuti kognitivne procese u mozgu što je u konačnici naš cilj.“

S obzirom na uspjeh samog koncepta ubrzo se razvila i ideja o organiziranju kampa. „U proces učenja željeli smo uključiti i fizičku aktivnost pa smo potražili mjesto koje bi odgovaralo našim potrebama. Klana se nametnula sama od sebe zbog dobre lokacije, lijepe prirode i susretljivosti lokalne samouprave. U tom smislu puno nam je pomogla Općina Klana, odnosno tadašnji načelnik, gosp. Matija Laginja te smo od Lovачkog društva „Zec“ Klana na korištenje dobili lovačku kućicu na Liscu, a Općina je financirala jedan obrok za djecu“, navodi organizatorica i nastavlja: „Odlična suradnja nastavila se i s novom načelnicom, gosp. Željkom Šarčević-Grgić. Željeli smo pokazati da to cijenimo pa smo polaznicima koji žive na području općine Klana odobrili popust te se nadamo da će nadalje dolaziti u većem broju.“

Naime, iako je kroz kamp tijekom tri godine prošlo sedamdesetak djece, s područja općine Klana nije ih bilo niti desetak; u zadnjem kampu samo dvojica – Petar Mikičić (8) i Matko Laginja (11).

Kamp traje pet dana, odnosno jedan radni tjedan i održava se krajem lipnja, od ponedjeljka do petka, od 8,00 do 16,00 sati. S djecom radi iskusni i uigrani tim od šest stručnih osoba: profesori engleskog jezika, matematike, kemije, fizike, razredne nastave i predškolskog odgoja, a programi nisu uvijek isti, već se prilagođavaju ovisno o tome jesu li polaznici već bili u kampu ili ne.

Po svemu sudeći, bilingvalni kamp je uspješan projekt o kojem s jednakim oduševljenjem pričaju i polaznici i roditelji i organizatori, a mještani naše općine mogu biti ponosni na činjenicu da se i na ovaj način uspješno promovira naš kraj, naši ljudi i naša gostoljubivost.

Svi zainteresirani dodatne informacije mogu dobiti na broj mob. 091/5313377 ili na stranici: <http://matematički-svijet.com/?cat=12>

Marija Volf Puž

Glasnik Općine Klana

Svako je dijete jedinствeno

Osvrćući se na tekuću pedagošku godinu, može se sa sigurnošću reći da se u Dječjem vrtiću Maza radi o jednoj vrlo maštovitoj, poticajnoj, veseloj, kreativnoj, sigurnoj i sretnoj okolini. Cilj odgojno-obrazovnog procesa je stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove sposobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i kvaliteti njegova obiteljskog života. To se postiže uz pomoć stručnog osoblja koje čini sve kako bi emocionalno svjesna djeca postala društveno odgovorni pojedinci. U veseloj atmosferi i s poštovanjem njeguje se jedinstvenost svakog djeteta.

Cjelokupni rad u vrtiću usmjeren je na poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi uz provođenje kvalitetnog programa odgovarajućim poticajima, djelovanjem primjerenim metodama uvažavajući dječje individualne potrebe i različite razvojne značajke.

Tjelesni odgoj

Tjelesne aktivnosti su temeljne aktivnosti u razvoju djeteta i prva karika u općem sustavu poticanja rasta i razvoja te su ključne kod djece rane i predškolske dobi. Stoga su i ove pedagoške godine djeca kontinuirano uključena u tjelesni odgoj. Tri puta tjedno se provode vježbe pomoću kojih se razvija discipliniranost i organizirano kretanje, jačaju velike mišićne skupine i razvijaju prirodni oblici kretanja.

Vrtić je ponosan i na nastavak suradnje s plesnim centrom „BEAT“ koji vodi licencirana instruktorka plesa, Irena Kodan. Provođi se program ritmike i plesa namijenjen djeci od tri do šest godina starosti s ciljem poticanja na aktivno slušanje i spontano kretanje u skladu s doživljajem glazbe. Djecu se aktivira i motivira plesnim igrama te igrama pjevanja. Kroz improvizaciju i dramatizaciju se kod djece budi interes za pokret kao izražajno sredstvo plesne umjetnosti, kinestetički osjećaj za pokrete pojedinih dijelova tijela i čitavog tijela, a također ih se potiče na maštovitost i kreativnost u stvaranju vlastitih plesnih cjelina.

Unicefov program

Vrtić je nastavio sudjelovati i u Unicefovom programu „Škole za Afriku“ u sklopu kojega se prikupljaju donacije za kvalitetnije obrazovanje i bolju budućnost djece u Africi. Kroz različite aktivnosti djeca stječu znanja o Africi kao kontinentu, upoznaju druge kulture, civilizacije i običaje, uče i žive dječja prava, razvijaju odgovornost prema sebi i drugima te svijest o pripadnosti zajednici, razumijevanju i prihvaćanju potreba drugih, uče poštivati druge te međusobno potiču razvoj socijalnih vještina za uspostavljanje kvalitetnih međuljudskih odnosa.

Strani jezici

Osim redovnog programa provodi se i učenje engleskog jezika s profesoricom engleskoga jezika koja je ujedno odgojiteljica starije skupine. Program engleskog jezika temelji se na spontanitim situacijskim poticajima, a realizira se putem raznih aktivnosti, igara i projekata osmišljenih za tu dobnu skupinu. Uključujući vanjske suradnike u odgojno-obrazovni plan i ove je pedagoške godine vrtić nastavio suradnju s Općinom Klana i Multimedijalnim centrom temeljem koje se budućim školarcima nastoji približiti i njemački jezik. Njemački će novim prvašićima biti već otkriveno područje, a motivacija za daljnje učenje itekako jaka što je potvrdila lanjska generacija prvih polaznika ovog pilot-projekta.

Učenje stranih jezika u predškolskoj dobi je izuzetno efektivno jer djeca s lakoćom usvajaju jezične sadržaje, a razvija se i svijest o širenju mogućnosti komuniciranja te lakšem pristupu informacijama. Programi stranih jezika u Mazi su koncipirani na način da potiču interese djeteta za postupnim usvajanjem jezika u skladu s njegovim individualnim mogućnostima.

Zdravo i veselo

Od drugih aktivnosti ističu se daljnja provedba programa Unaprjeđivanje oralnog zdravlja djece, tradicionalno obilježavanje blagdana Svetog Nikole kada su djeca u Studeni izvela predstavu "Božićni darovi", posjet Multimedijalnom centru s ciljem obilježavanja Mjeseca hrvatske knjige, gostovanje mađioničara Luke Vi-

dovića s predstavom "Četiri čarobne riječi", izlet na posjed Contessa u mjestu Draganić te odlazak na kinoprojekciju dječjeg animiranog filma "Grinch".

U prigodi dolaska predstavnika Primorsko-goranske županije u Osnovnu školu Klana povodom završetka radova na krovu zgrade, župan Zlatko Komadina i pročelnica Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje posjetili su i slatkišima razveselili mališane Dječjeg vrtića Maza, a djeca su im u znak zahvale priredila kratak program na hrvatskom, ali i njemačkom jeziku.

Tamara Klasan, pedagoginja

OŠ KLANA

Nova školska godina

Kratko i jasno o aktualnim zbivanjima

- U šk. god. 2018./19. OŠ Klana pohađa 126 učenika.
- Vanjsko vrednovanje provedeno od strane CARNet-a vezano uz Projekt e-škole pokazalo je da je škola u provedbi projekta na četvrtoj digitalnoj razini što je izuzetno velik uspjeh.
- Započela je edukacija učitelja „Škole za život“ u svrhu osposobljavanja kadra za primjenu novog kurikulumu s kojim se započinje od sljedeće školske godine.
- MZO financiralo je nabavu 14 prijenosnih računala za potrebe informatičke učionice i nabavu lektirnih naslova za školsku knjižnicu u vrijednosti od 2 000 kuna.
- U školi je organiziran produženi boravak za učenike putnike do 4. razreda koji financira PGŽ, a kao programi iznad standarda, također financirani od strane PGŽ-a, provode se Kreativna likovna radionica i novopokrenuti program „Klana pliva“ tijekom kojeg su učenici 2. i 3. razreda bili na obuci plivanja u trajanju od 6 školskih sati. Sredstvima PGŽ-a nabavljen je i dio školskog namještaja za učionice, a najveća investicija Županije bila je i završetak obnove krova na zgradi škole.
- Općina Klana je donirala sredstva za nabavu projektoru tako da su od ove godine sve učionice opremljene projektorima. Također, nabavljena su dva bežična i dva širokopojasna mikrofona sa stalcima za potrebe zbora i održavanja priredbi. Općina Klana je financirala i nabavu softverskih licenci za nova računala u informatičkom kabinetu, a i dalje financira program ranog učenja engleskog jezika kao drugog stranog jezika za sve učenike od 1. do 3. razreda.
- Uz pomoć donacije nogometaša veterana nabavljena je nova rasvjeta za sportsku dvoranu, a sama škola izdvojila je sredstva za nabavu sportske opreme potrebne za odvijanje nastave TZK-a.
- Osluškujući potrebe djece, ove školske godine je uveden „švedski stol“ u sklopu školske menude, a početne reakcije učenika su izuzetno pozitivne.
- Vrijedno je spomenuti kako škola dobro surađuje s lokalnom zajednicom i često se uključuje u aktivnosti koje organizira MMC Klana.

Obilježavanje značajnijih datuma

Raznovrsnim aktivnostima svake školske godine obilježavaju se značajniji datumi. Učenici razredne nastave u pratnji svojih učiteljica obilježili su Hrvatski olimpijski dan pješačenjem do Gradine te Svjetski dan mlijeka uz kratku prezentaciju o mlijeku.

Hrvatski olimpijski dan na Gradini

Učenici drugog razreda obilježili su Dan jabuka, a na razini cijele škole su 16. listopada 2018. proslavljali Dani kruha te su učenici donijeli kruha i slastica jer je sreća veća kada se dijeli.

Dan jabuka slavili su učenici 2. razreda

Međunarodni dan pješačenja učenici, učitelji, mame i none obilježili su pješačenjem Land art stazom koja je dugačka 6,5 km, a za njezin je obilazak potrebno 2 - 3 sata.

Međunarodni dan dječjih prava obilježen je nizom aktivnosti koje su realizirale psihologinja i razrednice. Učenici su upoznati s povijesnim okolnostima donošenja Konvencije o pravima djece, s aktivnostima Hrabrog telefona, a imali su i priliku zabaviti se sudjelovanjem u kvizu „Čovječe, ispravi se“.

Povodom obilježavanja Mjeseca hrvatske knjige su u školskoj knjižnici učenici sudjelovali na radionicama literarne, medijske i likovne interpretacije te na radionici informacijskog pretraživanja referentne zbirke, a uključili su se i u Nacionalni kviz za poticanje čitanja. Učenici 6. razreda posjetili su Dječji odjel Stribor Gradske knjižnice Rijeka i sudjelovali u prigodnim radionicama „Baš baština“, a zatim su posjetili i HNK Ivana pl. Zajca gdje su se uz stručno vodstvo upoznali s radom kazališta.

Obilježeni su i drugi važni dani: Međunarodni dan kulturne baštine, Međunarodni dan ozonskog omotača, Europski dan jezika, Svjetski dan animiranoga filma te Dan sjećanja na Vukovar.

Kalendarska godina je, već tradicionalno, zaključena božićnom priredbom koja je u prosincu 2018. održana pod naslovom „Priča Djeda Božićnjaka“ u holu škole.

Gosti i u gostima

Učenici razredne nastave obilježili su Svjetski dan zaštite životinja tako da su u školu pozvali posebne goste. U njihove razrede stigla su dva psa, Indi i Nera. Njihove vlasnice, Jasmina Kardoš i Andrea Novak su zajedno s njima članice Društva „Ambasadorji nasmeha“ koje djeluje u Ljubljani. Govorile su o pravilnom postupanju prema psu te o odgovornom ponašanju vlasnika. Djeca su imala priliku odigrati sa psima nekoliko zanimljivih igara. Nakon što su naučili nešto više o njima, učenici i učitelji napravili su akciju prikupljanja hrane, deka i igračaka za azil na Viškovu.

Mađioničar Luka Vidović zabavio je i predškolsku i školsku djecu

Školu je posjetio i poznati mađioničar Luka Vidović koji je pokazao razne trikove i ispunio školu smijehom, a gledanju predstave iluzija pridružio se i vrtić.

U studenom je u goste došla školska liječnica Aleksandra Barbarić te je povodom Svjetskog dana borbe protiv AIDS-a održala radionicu za učenike 8. razreda.

Učenici su u mjesecu listopada posjetili izložbu Klanjski kraj pred 400 i više lit Društva za povjesnicu Klana. O samoj postavi, ali i povijesti Klane i Škalnice u srednjem i novom vijeku, govorio je Anton Starčić. Osim povijesti učenici su puno naučili i o gljivama s kojima ih je upoznao vrsni poznavalac gljiva Predrag Grubišić.

U listopadu je organizirana terenska nastava u Ljubljani gdje su učenici posjetili Hišu eksperimenata i ZOO vrt te su se istovremeno i zabavili i mnogo naučili.

Postignuća...

Učenica 3. razreda Nina Duđuković u listopadu je osvojila drugo mjesto na Županijskom natjecanju u čitanju na glas u Gradskoj vijećnici Omišalj gdje je predstavila i izražajno čitala odabrano književno djelo te pokazala svoje interpretacijske i literarne sposobnosti.

Na 24. natjecanju za dječje radove na čakavštini „Čakavčići pul Ronjgi“ je učenik Paulo Medvediđ dobio drugu nagradu za tekst „Današnja dica“ u kategoriji učenika od 1. do 4. razreda, a učenik Dominik Silić drugu nagradu za pjesmu „Klana“ u kategoriji učenika od 5. do 8. razreda. Predstavljanje zbirke radova „Čakavčići pul Ronjgi“ održalo se u studenom u Domu kulture Hreljin.

Današnja dica

Ta današnja dica zaprta su va kiši, kot va reštu, jih je zaprala današnja tehnika.

Instagram, Facebook, Twitter, stalno su na tin. Ne znaju ni boršu pospravit, pa jin mora mater va školu za njimi knjige nosit, aš vajak nič pozabe.

Ta današnja dica, niš ne znaju sama. Pozabili bi se i oblič, aš samo moraju znat kuliko maju lajki i komentari. Ko nisi va tin, ko nimaš kompjuter i mobitel od kakovih šest hiljad kun, niš ne vrediš.

Nikada su se dica samo po vani igrala. Bili su veseli i manje bovni. Današnja dica, čin nos van pokažeju, zajdin počneju šmrkat i kašljat. Nikada ni bilo tuliko vetur, ondašnji dici je bilo normalno sakamor hodeć poč, a današnju se dicu rabi stalno považat. Već niki ne moreju ni trejset metri prehodit.

Današnja dica maju robe po pikabiti, saki tuliko da bi se moglo pov Klane oblič. Ondašnji dici je tribalo malo, dva tri probličala.

Kaj još lipiga moremo reć za današnju dicu nego da jin je puna rit siga, pa jih zato za niš ni preveć briga.

*Paulo Medvedić, 5. razred
Mentor: Alenka Iskra Princ*

Projekti

Učenci petog razreda posjetili su Islamski centar Rijeka gdje su se susreli s imamom i nadogradili svoje znanje iz povijesti i vjeronauka. Ovim su posjetom naučili poštovati različitosti te prepoznali mnoge sličnosti s kršćanstvom.

Radovi učenica Brigite Grgurine, Melani Rudin, Glorije Gržinčić i Enee Collive u sklopu edukativnog projekta izrade Male muzejske enciklopedije Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja Rijeka

Petaši su se uključili i u program Građanskog odgoja i obrazovanja kao izvannastavne aktivnosti. Građanski odgoj uveden je u osnovne škole kako bi promicao nenasilje, toleranciju i solidarnost te kod učenika razvijao ljudske vrijednosti koje se temelje na prihvaćanju i uključivanju različitosti te poštovanju ljudskih prava kao i na razumijevanju života u građanskom društvu. Udžbenike financira Primorsko-go-

ranska županija, a program provodi knjižničarka Ksenija Sobotinčić Štropin. U sklopu provedbe programa u prosincu su polaznici građanskog odgoja posjetili Muzej grada Rijeke gdje su sudjelovali na radionici „Pošalji mi kartulinu“ te slušali predavanje kustosa i razgledali izložbu „Pozdrav iz Rijeke“.

U prosincu 2017. započeo je edukativni projekt izrade Male muzejske enciklopedije Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja Rijeka. Nakon godinu dana, u prosincu 2018. održana je promocija koju su naše učenice Brigita Grgurina, Melani Rudin, Gloria Gržinčić i Enea Colliva obogatile svojim likovnim radovima i tekstualnim opisima predmeta. Cilj je projekta poticati na upoznavanje stalnog postava Muzeja i otkrivanje vrijednih, rijetkih i manje poznatih predmeta.

Učenci 6. razreda su s učiteljicom njemačkog jezika sudjelovali u e-twinning projektu „Weihnachten an meiner Schule“ zajedno sa školama iz Poljske, Švedske i Francuske. Govorili su o sebi i obilježavanju Božića u školi te izrađivali i pisali čestitke, a sve na njemačkom jeziku.

Povodom obilježavanja tjedna solidarnosti i Međunarodnog dana ljudskih prava u školi se svake godine provodi projekt UNICEF-a „Škole za Afriku“. Tako je i ove školske godine učenicima razredne nastave školska knjižničarka održala predavanje i radionicu kako bi upoznala učenike s životom djece u afričkoj državi Burkina Faso. Tijekom školske godine se sakupljaju i novčane donacije za pomoć djeci u Africi.

Vrijedno spomena

Škola se uključila u program Poslovni kutak Gradske knjižnice Rijeka u suradnji s Obrtničkom komorom PGŽ-a. Učenici osmog razreda su sudjelovali na radionicama promocije obrtničkih zanimanja, a zainteresirani osmaši posjetili su i neke druge ponuđene radionice. S obzirom na to da je pred njima odabir srednje škole, sudjelovanje u ovome projektu može im samo pomoći za buduće opredjeljenje.

Učenici 6. razreda su se u rujnu uključili u akciju sakupljanja namirnica za siromašne obitelji iz Rijeke i okolice u pratnji vjeroučiteljice Ane Ribarić te su pomogli u prikupljanju namirnica za više od 400 korisnika Socijalne samoposluge. Zbog velike zainteresiranosti učenika volonterske akcije nastavit će se tijekom cijele školske godine.

U školu su i ove školske godine u goste došli župan Primorsko-goranske županije Zlatko Komadina, načelnica Općine Klana Željka Šarčević Grgić, županijska pročelnica za odgoj i obrazovanje Edita Stilin te izaslanstvo PGŽ-a. Tim su povodom učenici priredili posebnu priredbu zamišljenu kao izvanredne vijesti iz škole - voditeljica Lana Hlaban razgovarala je s uzvanicima o prošlim i budućim projektima i suradnji. Posebno je istaknuta tema završenog novog krova, a spomenuta je i već najavljena donacija kombija.

Župan Zlatko Komadina je OŠ Klana posjetio dva puta u manje od godinu dana – krajem prethodne i početkom ove školske godine

I ove školske godine održala se Večer matematike. Velik broj učenika sudjelovao je u 9 interaktivnih radionica gdje su šifrirali poruke te na tabletima rješavali matematičke igrice.

Početkom listopada su učenici 1. razreda dobili pakete od Ministarstva poljoprivrede u sklopu kampanje – Danas jedemo ribu. U paketiću su učenici dobili edukativnu slikovnicu i konzerve ribljih proizvoda iz Jadranskog mora.

Ove školske godine je za roditelje prvog i drugog razreda održana prva radionica za razvoj roditeljskih kompetencija. Roditelji su ukratko upoznati s četiri stupa roditeljstva, s pravilnim razvojem navike učenja kod kuće i važnosti uključenosti u školske obaveze djece mlađih razreda.

Pripremile: ravnateljica Jelena Grbčić Samardžić, knjižničarka Ksenija Sobotinčić Štropin, učiteljica HJ Anamaria Hajdinjak

ELEKTRO
VUKELIĆ
KASTAV

VISINSKI RADNOVI
099/ 213 2976

BRZO! SIGURNO! EFIKASNO!

BLAGDAN VELIKE GOSPE I SVETOGA ROKA

Blagoslov djece u Strmašćici na Veliku Gospu je jedinstven događaj

U našoj je župi kao i u svakom kutku naše domovine i lanjskoga ljeta proslavljen jedan od najvećih blagdana Katoličke Crkve, blagdan Velike Gospe. U srijedu, 15. kolovoza je slavlje započelo dvjema svetim misama u prijedopodnevnim satima, a u predvečerje je po starom običaju, koji se štuje više od stotinu godina, iz središta Klane krenula procesija vjernika prema klanjskom Gospinom svetištu u Strmašćici. Naš vjernički puk posebno štuje ovo posebno mjesto te mnogi baš tu zapale svijeću i pomole se neovisno o blagdanu Velike Gospe, a znaju se tu zaustaviti i stranci koji prolaze cestom uz svetište.

Lanjskom misnom slavlju nazočio je velik broj vjernika iz naše, ali i susjednih župa. Misno slavlje predvodio je velečasni Marko Stipetić, vicerektor Bogoslovnog sjemeništa u Rijeci uz prisutnost našeg župnika, velečasnog Jure Moguša. U prigodnoj propovijedi su okupljeni vjernici slušali o značenju Marijina blagdana. „Ako dopustimo da Božja riječ uđe u naš život i ako budemo spremni slušati tu riječ u svakodnevnom životu, neka nam Blažena Djevica Marija bude uzor“, zaključio je propovijed velečasni Stipetić koji je pri samom kraju misnog slavlja blagoslovio djecu svih uzrasta. Blagoslov djece posebno ga se dojmio i kasnije nam je uz riječi pohvale otkrio kako je ovaj običaj nešto jedinstveno, nešto što je u svojoj službi doživio prvi put. Pritom je istaknuo

da je proputovao čitav svijet, boravio i službovao na svim kontinentima i nigdje do Strmašćice nije doživio nešto tome slično, a tako lijepo.

Blagdan Svetoga Roka, suzaštitnika naše župe, ujedno i Dan Općine Klana, proslavljen je dvjema svetim misama u crkvi na Sv. Roku. Svete mise je predvodio velečasni Jure Moguš u suslavlju velečasnog Stipetića. Treba naglasiti da je povodom ovog blagdana nastavljeno uređenje okoliša crkvice te su na prilazne stepenice postavljene krasne marmorne ploče za što treba zahvaliti načelnici Općine Željki Šarčević Grgić, njezinim suradnicima te pojedinim donatorima i ljudima dobre volje.

SVI SVETI I DAN MRTVIH

Misna slavlja su neizbježna za obilježavanje svetkovine Svih svetih i spomen-dana svih mrtvih ili Dušnog dana. Iako može zvučati i neprimjereno da je groblje blistalo punim sjajem, groblje je zaista bilo tako uređeno da je ovom prilikom to opravdano reći, tim više što isto dokazuje koliko naš vjernički puk štuje svoje preminule. Raznobojni cvjetni aranžmani i posebice brojne upaljene svijeće su poseban dojam ostavljale pri posjetu groblju u sumrak.

Stari zapisi pokazuju da se svetkovina Svih svetih prvi put slavila u Rimu 835. godine po dekretu pape Grgura IV. Dan mrtvih ili Dušni dan počeo se slaviti otprilike u isto vrijeme u samostanu Cluny u Francuskoj, a počeo ga je uvoditi opat Odilon, predstojnik samostana. S obzirom na tako dugu tradiciju slavljenja ovih svetkovina, zajamčeno je da će i budući naraštaji nastaviti istim putem.

Vidljivo je da su čistoća i održavanje groblja ne samo u ove dane, nego tijekom čitave godine primjereni i u tom smislu svakako treba pohvaliti našu Općinu. Zadovoljstvo uređenošću groblja izrazili su i oni koji u ovom kraju više ne žive, a koji su tih dana navratili kako bi izrazili poštovanje prema svojim pokopanim precima.

ADVENT U KLANI

Advent ili došašće je svakome katoliku jedan od najznačajnijih perioda u crkvenoj godini. Sastoji se od četiriju nedjelja mjeseca prosinca koje prethode blagdanu Božića. Crkvena liturgija tada prakticira služenje ranjutarnjih misa – zornica – u spomen na, po biblijskom naukovanju, četiri tisućljeća koliko je prošlo od stvaranja svijeta do rođenja Kristova. U našoj se župi taj lijepi tradicijski običaj dosljedno štuje od pamtivijeka. Premda su dani održavanja zornica radni dani, kada postoje i druge obveze poput pohađanja škole ili odlaska na posao, zornicama se odazvao pristojan broj naših vjernika.

Blagdan Božića dočekan je misom polnoćkom u potpunjenoj župnoj crkvi Sv. Jeronima, a na sam Božić su kao i idućeg dana, na blagdan Sv. Stjepana, služene dvije prijepodnevnice mise. Božić je blagdan koji podrazumijeva i promiče mir, radost življenja, vjeru u dobro. I u rado pjevanim božićnim pjesmama poput „U to vrime godišta“ svaki vjernik otkriva duboku poruku o važnosti slavljenja Božića.

Zahvaljujući našoj Općini, mjesto je, ukrašeno božićnom dekoracijom – četirima adventskim svijećama i anđelima - izgledalo prekrasno. Djelatnici općinskoga Multimedijalnoga centra su organizirali priredbu na kojoj su se predstavili polaznici glazbenih i kreativnih radionica te Plesnog centra Stars, a čitava je priredba imala i humanitarnu notu. Svaki posjetitelj imao je prigodu dobiti ručno izrađeni božićni ukras i svojim prilogom za njega sudjelovati u sakupljanju sredstava za Onkološki odjel Dječje bolnice Kantrida. Ovaj hvalevrijedan događaj završio je zajedničkim kićenjem vanjske jelke pored Općine Klana gdje su se uz božićne pjesme mogli podružiti mještani svih generacija.

Svjedoci smo i jedne sve žalosnije pojave – komercijalizacije predbožićnog razdoblja i samoga Božića koja najviše dolazi do izražaja u gradovima, no širi se i na manja mjesta, i to u zapanjujućim razmjerima. Ne treba

ići daleko, dovoljno je u prosincu prošetati Korzom gdje se može vidjeti nebrojeno mnogo štandova na kojima se prodaje ama baš sve i svašta, a ponajviše ono što s Božićem nema nikakve veze. Duhovni smisao Božića je potpuno stavljen u drugi, ako ne i neki daljnji, plan. Trgovci sve više ovaj veliki sveti dan pretvaraju u dan najobičnijeg sajma kobasica, kiselog kupusa i kuhanog vina.

Sve je manje mjesta u kojima su prosinački blagdani proslavljeni dostojanstveno u duhovnom i svakom drugom smislu. Srećom, naš kraj još uvijek spada u takva mjesta, a neka tako i ostane – bez komercijalne pošasti.

DVD Klana

Još jedna uspješna godina

Nova prilika

Dobrovoljno vatrogasno društvo Klana zaključilo je još jednu godinu uspješnoga rada unatoč okolnostima u kojima je teško planirati ikakav razvoj i unaprjeđivanje u operativno tehničkom smislu. Iz tog je razloga na novi natječaj po drugi put prijavljen projekt rekonstrukcije zgrade Vatrogasnog doma koji s obzirom na stanje samoga objekta postaje sve veći teret svim korisnicima. Projekt je prijavljen na natječaj raspisan temeljem Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020., objavljen 24. veljače 2017., za provedbu podmjere 7.4. „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“. Čitatelji Glasnika mogli su u prethodnom broju čitati o prvom pokušaju i o razlozima za dobivenu odbijenicu. Lekcija je naučena pa su sada i kockice posložene na nešto drugačiji način te se rezultati očekuju s većom dozom optimizma.

Da bi se povećalo izgleda za dobivanje sredstava, kao partner se u projekt uključilo DVD „Kras-Šapjane“, a suglasnost za njihovo uključivanje dalo je i Općinsko vijeće Općine Matulji pa je ovaj projekt zapravo zajednički projekt dviju dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi s područja dviju jedinica lokalne samouprave. Može se, zapravo, reći da je to najznačajnija stavka iz aktivnosti Društva u protekloj godini, a u slučaju pozitivnog ishoda u Klanu bi se moglo sliti 3.100 000,00 kn europskih novaca, kolika je ukupna vrijednost projekta, umanjeno za 10 % koliko iznosi participacija Općine Klana koja je odlučila podržati projekt.

Redovna djelatnost

2018. godina je širom Hrvatske zabilježena kao relativno mirna u pogledu požarne sezone. Kao takva je prošla i za klanjske vatrogasce, što znači da se i broj intervencija (30-ak) kreće unutar godišnjeg prosjeka. U drugom dijelu godine intenzivirane su aktivnosti na obrezivanju i uklanjanju stabala koja su predstavljala određenu prijetnju kako za stanare i prolaznike tako i za normalno odvijanje prometa. Najzahtjevnija takva aktivnost zabilježena je na Pilani gdje je uklanjan stari brijest, a sam zahvat ne bi bio moguć bez angažiranja šumske mehanizacije vlasnika Roberta Medvedića, inače i operativnoga člana DVD-a Klana.

Natjecanja

Povodom blagdana Rokove u Klanu je 18. 8. 2018. godine održano 16. rokovsko natjecanje vatrogasne djece i mladeži u organizaciji Dobrovoljnog vatrogasnog

društva Klana. Na natjecanju je nastupilo čak 25 ekipa iz 15 dobrovoljnih vatrogasnih društava, a u kategorijama djece od 6 do 12 godina te mladeži od 12 do 16 u kojima su se zasebno natjecale curice i dječaci. Osim domaćina i društava iz Primorsko-goranske županije u Klanu su stigli i predstavnici drugih županija - „Donja Dubrava“ iz Međimurske, „Stubička Slatina“ iz Krapinsko-zagorske, „Senj“ iz Ličko-senjske županije te „Solin“ iz Splitsko-dalmatinske županije.

DVD Klana je na ovom natjecanju nastupilo s četiri natjecateljske ekipe. Ženska ekipa djece zauzela je 2., a muška 4. mjesto; ženska ekipa mladeži osvojila je 3. mjesto, dok se muška ekipa iz kategorije mladeži plasirala na 7. mjesto.

Protekla godina ostat će zapamćena i po još jednom sudjelovanju na državnom natjecanju vatrogasne mladeži. Na županijskom natjecanju 2017. godine je pravo na sudjelovanje na državnom natjecanju izborila ženska ekipa mladeži. Tako se klanjska ekipa 29. 9. 2018. u Zadru plasirala na 40. mjesto od ukupno 52 ekipe. Društvo su u Zadru zastupale Lana Škalabrin, Lana Hlaban, Petra Šljivić, Brigita Grgurina, Ivana Štemberger, Tara Peloz, Ema Medvedić, Melani Filčić, Ariana Gauš, Enea Colli-va i Gloria Gržinčić predvođene voditeljicama mladeži Antonijom Iskra i Andreom Medvedić te zapovjednikom Društva Mateom Štembergerom.

Županijsko natjecanje za odrasle članove održano je u listopadu u Krasici. Ženska je ekipa zauzela 3. mjesto, a muška 7. kao i veteranska seniorska ekipa.

Članovi Društva Lucijan Brmalj i Matija Ezgeta su na 11. memorijalnom natjecanju „Riječke vatre“, održanom u rujnu 2018. na riječkom Korzu, zauzeli 20. mjesto. Obojica su nastupila i na „Fire Combat“ natjecanju u Ilirskoj Bistrici u listopadu i zauzeli 7. mjesto. Oni su, pojačani Andreom Medvedić, nastupili i na utrci po stepenicama „Alive Step Up“ u studenom u Ljubljani, a isti sastav pojačan Antonijom Iskra te Tijanom Corallinijem nastupio je na humanitarnoj utrci Zagreb Firefighter Stair Challenge u prosincu. Svakako treba istaknuti plasman Tijana Corallinija i Andree Medvedić koji su u svojim kategorijama zauzeli prva mjesta.

Protekla je godina obilovala i društvenim događanjima kojima su svoj doprinos, kroz tehničku podršku, dali i članovi DVD-a Klana. Sumirajući sve zajedno, može se reći da je 2018. godina bila uspješna, a u 2019. je Društvo ušlo u iščekivanju rezultata natječaja i s nadom za pretakanje nešto europskih sredstava u Vatrogasni dom.

Hrvatsko lovačko društvo „Zec“ Klana Od srpnja do prosinca – od veselja do tuge

Drugu polovicu 2018. godine su u LD-u Zec Klana obilježile uobičajene radne aktivnosti koje se uglavnom odnose na radove u lovištu i gospodarenje s divljači.

Od ostalih aktivnosti vrijedno je spomenuti sudjelovanje na lovačkom druženju u organizaciji LD-a „Jelen“ Čavle kraj lovačke kuće na Kripnju, 28. srpnja 2018. gdje je ekipa u sastavu Robi Diraka, Robert Barak i Ivića Brentar osvojila drugo mjesto u natjecanju kuhanja lovačkog kotlića. Još u srpnju je naš Robi bio s nama na druženju, a krajem godine smo ga, nažalost, ispratili na vječni počinak.

Delegacija Lovackog društva je u kolovozu sudjelovala na obilježavanju 70. obljetnice Lovske družine „Zemon“ u Novokračinama. Uz brojna slovenska lovačka društva i predstavnike njihovog lovačkog saveza naše je lovačko društvo bilo jedino iz Hrvatske koje je sudjelovalo na toj obljetnici. Nakon prigodnog programa njihovom je predsjedniku uručen poklon s lovačkim motivom u znak zahvalnosti i prijateljstva između ovih dvaju društava među kojima su se tijesne veze godinama potvrđivale i organiziranjem zajedničkog lova u pograničnom dijelu lovišta. Osamostaljenjem Republike Hrvatske i Republike Slovenije i uspostavljanjem granice taj se običaj,

nažalost, ugasio, no ostala je želja i nada i jedne i druge strane da će se ulaskom u zajednički šengenski prostor otvoriti mogućnost obnavljanja te tradicije.

Na blagdan Sv. Huberta - zaštitnika lovaca, u župnoj je crkvi Sv. Jeronima u Klani održana sveta misa za sve lovce Lovackoga društva „Zec“ Klana. Misi, koju su predvodili velečasni Jure Moguš i velečasni Petar Zeba koji je održao veoma nadahnutu propovijed, su uz domaće lovce prisustvovali i lovci iz Italije koji već godinama love u našem lovištu, a nakon misnog slavlja druženje se nastavilo u lovačkoj kući „Prve njive“ na Liscu.

U nedjelju, 9. prosinca održan je jubilarni, 20. po redu, zajednički lov s Lovackim društvom „Jelen“ Čavle. Ovaj lov se prvi put organizirao prije 20 godina u znak velikog prijateljstva između članova ovih dvaju društava kao i zbog međusobne pomoći. Lovacko društvo „Zec“ Klana ima naročito veliku zahvalu prema prijateljima iz Grobnika zbog pomoći kod formiranja društva 90-ih godina. Kako je ove godine domaćin bio LD „Jelen“ Čavle, tako je i lov organiziran na njihovom području. Nakon lova je održano i zajedničko druženje u društvenom domu u Dražicama za sve sudionike lova i goste.

Matija Laginja

U SPOMEN

**ROBERT DIRAKA
1974. – 2018.**

Sudbina je htjela da se oprostimo od našega brata i prijatelja, Roberta „Robija“ Dirake. Odveć rano, izmučen preteškom boli, u naponu snage, otišao je Robi. I sve nas je manje u našoj dolini suza... Zamagljene još su nam oči, tuga u srcu i duši. Ostaje spomen na njegovu veliku, narodnjačku dušu i život, posvećen obitelji i našoj maloj ljudskoj zajednici.

Za obitelj i nas, prijatelje i sve one koji su ga poznavali, Robi je bio, iznad svega, obiteljski čovjek. Radom i ogromnim žarom stekao je brojne vještine, ističući se podjednako u svojem poslu i radom za opće dobro. Desetak godina član Hrvatskog lovačkog društva „Zec“ Klana, uz zadovoljstvo u lovu i nekoliko trofeja plemenite divljači, bio je domar i ekonom u Lovackoj kući „Prve njive“ na Liscu, a kada je trebalo i mesar i kuhar. Stasom gorostas, a tako blage naravi, bio je omiljen u udruzi, prijatelj svima. U ušima nam i sada odzvanja njegov gromki, zarazni smijeh, čudesni izraz životne radosti - smijeh, koji ćemo pamtili dok budemo živi! Veličanstven ispraćaj, jedan od najvećih uopće na groblju Sv. Mihovila u Klani, svjedočio je o njegovoj ljudskoj dobroti.

Dragi naš Robi, hvala Ti za sva dobročinstva koja si za života činio, bila ti laka ova tvrda gruda klanjske zemlje koju si ljubio istim žarom kao i rodnu, veprinačku, i neka Ti je dobra kob u vječnim lovištima.

Hrvatsko lovačko društvo „Zec“ Klana

KATEDRA ČAKAVSKOGA SABORA – DRUŠTVO ZA POVJESNICU KLANA

Nakon 25 godina

U Klani je 29. rujna 2018. održana izborna skupština Društva za povjesnicu Klana na kojoj je rezimiran dosadašnji rad i financijsko stanje te su donesene smjernice za daljnji rad udruge. Za članove Skupštine izabrani su: Anton Starčić, Željka Šarčević Grgić, Anita Afrić, Marijo Taučer, Jelena Grbčić Samardžić, Nenad Marinac, Sonja Surina, Dušan Štemberger, Renata Simčić, Dragan Komen, Dolores Grgurina, Viktor Gržinčić i Marija Volf Puž.

Za predsjednika je izabran Anton Starčić, a uloga dopredsjednice pripala je Željki Šarčević Grgić. Tajničke poslove će u narednom razdoblju obavljati Anita Afrić, a vođenje blagajničkih poslova povjereno je Miljenku Valenčiću.

Nadzorni odbor čine Josip Laginja (predsjednik), Tea Perinčić i Ivana Marinčić. U prosincu je održana konstituirajuća sjednica Skupštine i Nadzornog odbora, a po samom završetku izborne skupštine, u rujnu, održana je i prva aktivnost: izložba Klanjski kraj pred 400 i više lit.

Anton Starčić

Klanjski kraj pred 400 i više lit

U prigodi 25. obljetnice osnivanja Društva za povjesnicu Klana osmišljena je, postavljena i otvorena izložba „Klanjski kraj pred 400 i više lit“. Tako se 29. rujna 2018. u prostoru kinosale našlo „novih“ eksponata, maketa i fotografija koje do tada nisu bile poznate široj javnosti, a kronološkim redom je na desetak panoa tematski prikazana povijest klanjskoga kraja.

Nalazi iz brončanoga doba

U srpnju 2018. su na području općine Klana pronađeni predmeti za koje je utvrđeno da su iz brončanog doba. Cjelokupni pronađeni „materijal“ nalazi se u Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja na stručnoj obradi, a dio je bio izložen na ovoj izložbi.

Nalazi temelja crkve iz 14. stoljeća

U lipnju 2018. su u podnožju Gumanca pronađeni temelji crkve Sv. Marije Magdalene čija gradnja seže u 14. st. Crkva se nalazila na lokalitetu zvanom Paka. Ovo otkriće je, naravno, također, zaslužilo mjesto na izložbi.

Glagoljski napis iz 1439. godine

U pročelje crkve Sv. Jeronima u Klani ugrađen je kamen na kojemu je glagoljskim slovima isklesano „1439. to pisa“. Na izložbi je izložen suvenir – kopija vjerna originalu u omjeru 1:2.

Urbar Augustinskog samostana iz 1576. godine

Naselja Studena i Lisac su u 16. st. bila pod patronatom Augustinskoga samostana sv. Jeronima u Rijeci. Podanici su na prihode od stočarstva i poljodjelstva plaćali porez, i to u naturi (janjcima, kokošima, siru, jajima, sijenu...) te je desetak izvoda iz urbarskih propisnika odnosa Augustinaca i podanika iz Studene i Lisca našlo svoje mjesto na izložbi.

Spis iz 1618. godine

U Arhivu Slovenije u Ljubljani pronađen je spis sačinjen u Klani prije 400 godina. Radi se od ostavinskom inventaru Ludvika Ambrozija Barba pl. Waxensteina od 31. prosinca 1618. Sadržaj dokumenta, napisanog gotičkim pismom na 40 stranica, nije poznat jer dokument još nije preveden. Dijelovi spisa bili su eksponati ove izložbe.

Nalazi iz Gradine

Izloženo je stotinjak dijelova glinenih posuda, nekoliko željeznih predmeta poput lokota i sl.

Makete

Na izložbi su konačno prezentirane i makete koje je u omjeru 1:50 izradio maketar i autor izložbe Anton Starčić. U minijaturi je predstavljena Klana kako je izgledala prije 400 godina: dvorac na Gradini se urušava, a unutar zidina postoji još samo crkvice Sv. Trojstva. Ulaz crkve Sv. Jeronima okrenut je prema istoku. U podnožju starog ruševnog dvorca izgrađen je novi jednokatni dvorac dimenzija 25 x 15 m oko kojega se nalazi petnaestak seoskih kuća. Podalje naselja je groblje s crkvom Sv. Mihovila, a na drugoj strani crkvice Sv. Roka.

Vrijednost ove izložbe, za koju je zainteresiranost posjetitelja bila velika, dobar je razlog za potragu za adekvatnim prostorom u svrhu stalnog postava.

Anton Starčić

Mješoviti lovački pjevački zbor Matko Laginja Klana

Klanjski zbor će ove 2019. godine obilježiti 40 godina kontinuiranog djelovanja od svog osnutka. Prisjetimo se, zbor je osnovan ponajviše zahvaljujući mastru prof. Dušanu Prašelju koji je u zboru djelovao i kao dirigent prvih 15 godina.

Cijela ova jubilara godina bit će u znaku obljetnice koju valja dostojno obilježiti. Nekolicina članova koja čini okosnicu zbora vjerna je udruzi od samoga početka djelovanja. Općina Klana bez daljnjega može biti ponosna na ovu udruhu bez koje u navedenom razdoblju nije prošla niti jedna važna manifestacija. Osim toga, zbor je Klanu promovirao diljem Hrvatske i Slovenije, pa i šire.

U jubilarnog godini Klana će biti domaćin 23. susreta hrvatskih lovačkih rogista i pjevačkih zborova te 8. susreta liburnijskih pjevačkih zborova.

Prošle je godine zbor nastupio 11 puta:

- u Osijeku, 21. travnja na 22. susretu hrvatskih lovačkih rogista i pjevačkih zborova
- u Veprincu, 25. travnja za blagdan Markova va Le-prince
- u Kočevju (Slo), 26. svibnja na 45. srečanju slovenskih pevskih zborov in rogistov
- u Klani, 8. lipnja na obilježavanju 175. godišnjice školstva u Klani
- u Klani, 16. kolovoza za blagdan Rokove
- u Matuljima, 26. kolovoza na 7. susretu liburnijskih pjevačkih zborova
- u Klani, 29. rujna na Gljivijadi

- u Kninu, 3. studenog na 9. proslavi Sv. Huberta, zaštitnika lovaca
- u Čavlima, 2. prosinca na božićno-novogodišnjem koncertu
- u Marinićima, 7. prosinca na božićno-novogodišnjem koncertu
- u Klani, 15. prosinca na božićno-novogodišnjem koncertu.

Knin, 3. studenog 2018.

Posljednji božićno-novogodišnji koncert u Klani također je bio jubilarni. Održan je 15. put po redu i bio je jedan od ljepših i ugodnijih. Tradicionalno je uz domaćina pod vodstvom maestre Nedeljke Srebovt, nastupio dječji pjevački zbor Osnovne škole Klana s voditeljicom Ilenom Špelić Lučić.

Suradnja s Osnovnom školom Klana u ovom smislu traje već 10 godina. Vrijedno je spomena da je maestra Srebovt s našim zborom već 17 godina. Nastupili su još Mješoviti pjevački zbor Maestral iz Veprinca pod vodstvom Nedeljke Srebovt, Ženski pjevački zbor Korezin iz Čavala koji vodi maestro Mladen Žmak i Vokalna skupina Vasovalec iz Ilirske Bistrice pod vodstvom maestra Dimitrija Grlja.

Anton Starčić

Kočevje,
26. svibnja 2018.

Od Bihaća...

UDRUGA UMIROVLJENIKA OPĆINE KLANA

Svake godine prije ljetne pauze Udruga umirovljenika organizira druženje na lovačkoj kući Prve njive. Ove godine se na druženje, koje je proteklo u iznimno veselom raspoloženju, odazvalo više od 70 gostiju i članova.

Početkom rujna ponovno su pokrenute medicinske vježbe u suradnji s Ustanovom za zdravstvenu njegu iz Viškova. Dio troškova ove aktivnosti pokriva Općina Klana kojoj se udruga zahvaljuje na podršci u radu.

A u rujnu je, sredinom mjeseca, organiziran i dvodnevni izlet u Bihać i Rastoke. Naše je umirovljenike dočekaio vodič Irman koji ih je upoznao s poviješću grada i okolice. Povijest je neupitna, no budućnost neizvjesna jer se i susjedna država susreće s problemom odlaska mladeži. I Irman razmišlja o odlasku. Vodiča je bilo pet, a sada je ostao sam. Da bi preživio, trenutno radi pet poslova. Radi kao vodič, kustos u muzeju AVNOJ-a, predvoditelj, novinar lokalnih novina i pratitelj na raftingu te je u nedoumici – otići ili ostati.

Osim posjeta muzeju AVNOJ-a, sjećat će se izletnici i vožnje prekrasnim krajolikom do staroga grada Ostrošca, udaljenog od Bihaća 15-ak kilometara. S vidikovca jedne od kula pogled seže daleko i dočarava svu ljepotu krajolika puno puta opjevane Bosne. Ne bi doživljaj Bihaća bio kompletan bez plovidbe Unom do poznatih i prekrasnih slapova. Uslijedio je posjet Rastokama, kako ih i sami domaćini zovu Male Plitvice. „Nismo bili prvi put u posjeti, nanovo smo se divili prekrasnim slivovima Slunjičice koja se ulijeva u Koranu, obišli smo i mlinice...“, puni su dojmova oni koji su bili na ovom izletu.

...do Ludbrega

Zaljubljenici u zajednička druženja i putovanja su drugom prilikom, za Martinje, otputovali u Ludbreg: „Obišli smo grad, napravili pauzu na trgu „centra svijeta“, uz koji se veže legenda koja datira još od vremena Rimljana. Ceremonija krštenja mošta je upriličena u restoranu Arabela.“

Tradicionalno druženje povodom božićno-novogodišnjih blagdana s prijateljskim udruagama iz Istre se i lani održalo u Krculima kraj Žminja. A u svrhu upotpunjenja programa, članovi udruge su posjetili zvjezdarnicu Višnjan. Prof. Korado Korlević je za ovu priliku održao predavanje na temu „Svemirska straža“. Svakako treba naglasiti da je dio troškova ovog izleta pokrila PGŽ, koja ovu našu udrugu podupire dugi niz godina, odnosno od samoga osnivanja.

Nedeljko Simčić

MAŠKARE I MAČKARE NI PO LITI NIMAJU MIRA

Si smo navajeni da od Antonje do Pusta sagder čujemo pusnu muziku, kamo god se obrneš nikaki karnevali, mačkar i maškar na se strane. Prik čedna se pripravlja, po vikendi pohajaju, i tako se do Pusniga pondiljka va Klani, a do torca va Studeni. Ma sada, zadnjih par lit, mačkare se more vidit i va srid lita. Ti moderni litnji karnevali vličeju fanj njih pa tako ni Klanjske mačkare ni Maškare Studena ni onda nimaju mira.

sponzori i oni ki nisu člani, a na bilo ki način su pomogli da mačkare greju dalje: Robert i Damir Medvedić, Adria Oil, Jadran-impex, Caffè bar Gir, Općina Klana, Mesnica Klana, Robert Diraka. Ne more se bit samo službeno kada su mačkare va pitanju, pa se je našlo vrimenta i za profeštat. Jilo se je njoke z gulašon ke je pripraviv Robi Diraka, a Kokonić i Brane su zasopli pa se je i zaplesalo. Kaj sada reć, nego da Robi, duša od čovika, neće falit

samo familiji i lovcon, nego i mačkaran, i na Vasi, i va cilin ovin kraju.

A dica? Puno jih pride na Korzo, i za pusni pondiljak pred vrtičen i va školi jih je fanj, za Pust va Studeni kada se pali pusta isto. Ma poznaju li ta dica tradiciju? „Jast se ne domišljan kada mi je zadnji put prišav kup dice na vrata z 'Rekav nan je vaš peteh...'. Morda k meni nisu teli prit aš san imela pasa. Ako dica pohajaju i pobiraju čekulade i drobne šoljde, kot kaj smo i mi užali, onda bin rada da mi ki reče da san krivo napisala. Škoda bi bilo da se tradicija zatare i va Klani i va Studeni i drugih misti našiga kraja. A sada, ala - si dicu navadit:

*Rekav nan je vaš peteh,
da imate debev špeh.
Popnite se na policu
pa nan dajte klobasicu."*

Martina Drinković

Studenjci maju tuliko radi maškare da ne moreju dočekat drugu zimu pa i po liti gredu kamo god ih se zove

Maškare Studena su tako ovo lito bile na četiri karnevala - va šestin misecu va Rapcu, va sedmin va Novin Vinodolskin i na Cresu, a va osmin va Senju. Šli bi oni još kamo, samo da ih pozovu. Ono ča Maškare Studena ističu ko posebno važno za lanjsko lito je izložba. Povo don 20 lit osnutka udruge storena je izložba mask i slik va klanjski kinosali za Rokovu. Na izložbi su se mogli videt sakakovi kostimi, slike, ma i zahvalnice i članki iz novin ke su studenjske maškare nabrale va 20 lit. Puli tiga Maškare Studena maju i novi pusni odbor. Glava da je sada Vedrana Piković.

Klanjske mačkare su po liti pohajale manje nego Studenjci. Šli su na litnji karneval va Novi Vinodolski. Va Senj se nisu otpravili aš ih se je malo prijavilo. Va šestin misecu su klanjske mačkare imele redovnu skupštinu va lovački kućici na Liscu. Govorilo se je malo o dilu va prvin litu, malo od financij, a zbrali su i va ki maski će se poč ovo lito na Korzo. Na skupštinu su bili pozvani i si

MUŠKI FRIZER
DOLORES

vl. Dolores Grgurina
Klana 246, Klana, GSM: 091/151 8179

Planinarske priče

Mudra izreka kaže da nema lošeg vremena, već samo loše pripremljenih planinara. Sudeći prema broju izleta u prošloj godini, prema broju posjećenih vrhova i prehodanih staza, 2018. je godina, što se tiče vremena i vremenskih prilika, bila jedna od ljepših. A kao i svake prethodne godine, u prosincu se organiziralo godišnje druženje na kojemu se planinari prisjete svega što se događalo čitavih dvanaest mjeseci. Pregledane su fotografije sa svih izleta i radnih akcija koje su pokazale da vremenske prilike baš i nisu bile lijepe kakve su ostale u sjećanjima. Kiša, magla, snijeg, vjetar, ali i visoke temperature na užeglom suncu. Teško je možda zamisliti kako netko sam sebe može natjerati da iz udobnog doma pobjegne u takve uvjete, daleko od tople peći ili ugodnog klima uređaja. Projektor ne može vjerno prikazati svu ljepotu prirode, no to ne može niti

Tragom Ivana Starčića; neumorni Miloš Raspor i Marijana Barak Rubeša

Tema rokovskog pohoda na Obruč

jedna fotografija. Ono što fotografija može zabilježiti i što je poveznica na gotovo svakoj od njih, su osmjesi i lica puna zadovoljstva ljudi koji uživaju u društvu i prirodi. A fotografije bez tih osmjeha su one koje prikazuju čarobne trenutke čiste prirode koja oduzima dah. Nekima je odlazak u prirodu bijeg od svakodnevnih briga, nekima je samo potrebna promjena okoline, punjenje baterija za još jedan tjedan na poslu, ali ima i onih kojima priroda nije mjesto za bijeg, već mjesto povratka - nečemu jednostavnijem, nečemu gdje svi mi i pripadamo.

Ne trebaju svi koji žele otići u prirodu i bezbrižno lutati i otkrivati ljepotu nekoga kraja bitiiskusni planinari ili poznavatelji prirode. Okolica Klane je svakako kraj koji valja posjetiti. Planinarsko društvo "Pliš" u 2018. godini potrudilo se obnoviti markacije planinarskih staza koje su dio Klanjskog planinarskog puta i šetnice Klana-Kastav, a koje je godinama unazad markirao registrirani markacist Ivan Starčić. Nije to malo staza. Nije to malo posla. Članovi su si zadali zaista velik zadatak, zasukali rukave i odradili velik i važan posao. Nakon svakog završenog radnog dana ostalo je zadovoljstvo zbog dobro obavljenog posla i spoznaje da će taj posao pomoći ljudima koji ovuda šecu i planinare. A takvih ima sve više. Svake godine sve više njih kontaktira Planinarsko društvo Pliš raspitujući se o stazama, težini puta, pristupu ili kartama i knjižicama za ovjeru kontrolnih točaka.

10. rokovski pohod na Obruč – dragulj sezone

Svaka godina u "Plišu" tradicionalno počinje zimskim usponom na Pliš koji je uvijek dobro posjećen. No, dragulj prošle sezone bio je 10. rokovski zalazak sunca. Do Obruča se popeo velik broj sudionika koji su promatrali zalazak sunca u predivnim crvenim i narančastim bojama, a potom sačekali da se počnu paliti svjetla u naseljima podno Obruča.

Broj ostalih izleta u prirodu je prevelik za nabranjanje, no valja spomenuti barem neke: Staza kuša i krša u Jadranovu, Osorčica, Hahlić, Risnjak, Učka, Kraški rob, Veli Badin, Vaganski vrh te inozemni izleti na Ojstricu, Kanjavec, Vrtaču, Stenar te Piz Boe visok 3152 metra.

Nakon svake lijepe planinarske sezone probudi se želja da ona iduća bude još bolja, da se posjete neki novi vrhovi, neki novi krajevi i da radost zvana planinarenje dopre do nekih novih ljudi.

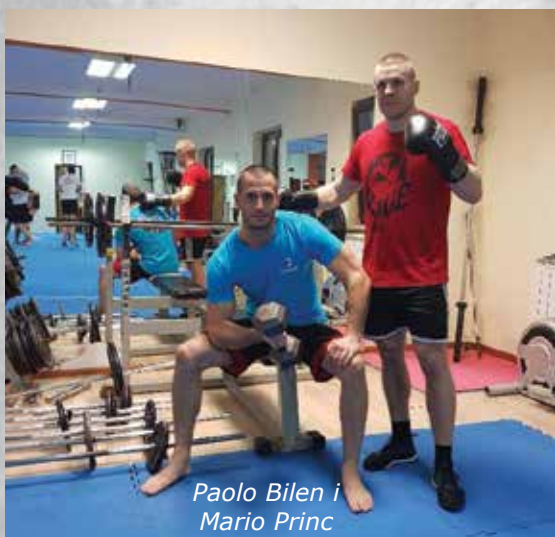
Gordan Grgurina

Nova sportska udruga u Klani

KICK-BOXING & FIGHT CLUB „KLANA“

Kako mladi svojom voljom i upornošću mogu mnogo napraviti za dobrobit svojih mještana, pokazali su nam Mario Princ i Paolo Bilen. Prošlo je pet godina otkad su svoj entuzijazam prema sportu odlučili prenijeti na druge, naročito na djecu. To ih je potaknulo na odluku da prostor tadašnje teretane u Vatrogasnom domu u Klani iskoriste kao svoj radni prostor, kako bi svi koji su željni kvalitetnog provođenja vremena na sportski način dobili još jednu mogućnost to učiniti u Klani. Uz podršku DVD-a Klana i Općine Klana koja je kupila i ustupila opremu i sprave za vježbanje, Mario i Paolo uložili su mnogo vremena i sredstava kako bi prostor doveli u funkciju. Od tada se redovito trude obnavljati opremu i nabavljati nove sprave.

Paolo Bilen i Mario Princ

Mještani općine Klana su već na samom početku pokazali velik interes za novu vrstu treninga, što je bilo poticajno za Marija i Paola te su prošle godine ostvarili jedan od svojih ciljeva - osnovali su punopravnu sportsku udrugu koja trenutno broji oko 40 članova, a programi koje provode, odvijaju se u tri grupe, ženski CrossFit funkcionalni trening, muški kickboxing i muški CrossFit.

Što je CrossFit?

CrossFit je vrlo aktivan trening u koji se ne uključuju samo sportaši, nego i rekreativci. Njime se razvija kondicija i snaga, a bazira se na kratkim, intenzivnim i raznolikim treninzima s mnogo ponavljanja vježbi s ciljem pripreme za svakodnevne aktivnosti. Na jednom je mjestu prisutna gimnastika, dizanje utega, kardio-trening, zgibovi i slično. Pomaže u gubitku kilograma, izgradnji mišićne mase, razvoju snage i kondicije, a važno je napomenuti kako su treninzi prilagođeni potreba-

ma i spremnosti polaznika. Kako je Mario u kickboxingu tijekom godina ostvario sjajne međunarodne rezultate, a Paolo dugo godina sudjelovao u natjecanjima na razini Hrvatske, polaznici ne sumnjaju u kvalitetu treninga. Navedeno potvrđuje i uspjeh članova na dva prvenstva Hrvatske gdje su osvojili i medalje, no tada kao klub nisu bili učlanjeni u Kick-boxing savez, te su se, nažalost, morali predstavljati preko drugih klubova.

I djeca imaju mogućnost uključiti se u kick-boxing. U ovoj godini planira se intenzivirati njihov upis u školu kick-boxinga kao i učlanjenje u Hrvatski kick-boxing savez kako bi voditelji s djecom i seniorima mogli krenuti na prvenstva Hrvatske i razna druga natjecanja. To podrazumijeva i novu financijsku sliku jer će se pojaviti članarina u Savezu, kotizacije za borbe, no rješenje je na vidiku.

Kako je kvaliteta njihova rada na visokoj razini, želimo im puno daljnjeg uspjeha ne sumnjajući da će svojom voljom i trudom postići i zavidne sportske rezultate o čemu ćemo svakako pisati u nekom narednom broju Glasnika.

Za žene...

...i muškarce

Andrea Host Raspor

NK KLANA

NATJECATELJSKE AKTIVNOSTI

SENIORI

U prvenstvenoj polusezoni 2018./19. su seniori Nogometnog kluba Klana u konkurenciji četrnaest momčadi osvojili šesto mjesto, uz šest pobjeda, jedan remi i šest poraza i razliku zgoditaka 25:19 (19 bodova). Da nije bilo neuspješne završnice (osvojen je samo bod u posljednja tri nastupa), Klanjci bi bili u samom vrhu. Teret prvenstvenih okršaja podnijeli su vratari Roman Raspor i Patrik Silić, braniči Nikola Kajtazi, Kristijan Stanić, Patrik Corallini, Marko Jerbić, Renato Lučić, Franco Peršić, Dino Raspor, Dorijan Juraga, Antonio Cetin, vezni igrači Emanuel Iskra, Josip Laginja, Toni Juničić, Mario Jerbić, Erik Gržinčić, Nermir Jusić, Antonio Čačić, Dino Jeletić, Ivan Štokom, Vinko Brčina i Josef Četaj, Mateo Mataja i Ivan Modrić, te napadači Ivan Laginja, Ivan Lovričić, Branimir Peraić, Luka Bilobrk, Luka Karlović i Daniel Kajtazi, Luka Smirčić, Marko Surinani, Hrvoje Ožanić (ukupno 33). Momčad su vodili treneri Damir Rubčić („UEFA-prof“ licenca) i Luciano Celić („A“ licenca).

JUNIORI

U jesenskoj polusezoni 2018./19. juniorska momčad (uzrast 15 – 18 godina) je u konkurenciji šest momčadi, u četverokružnom sustavu natjecanja Županijske omladinske lige, skupina „A“, s 12 bodova osvojila četvrto mjesto (9 4 0 5 25:23), iza „Lovrana (19), riječkog „Dokera (16), „Kraljevice“ (14), a ispred momčadi OŠK „Omišalj“ i tribaljske „Turbine“

(7). Momčad je vodio Emanuel Iskra koji će uskoro pristupiti trenerskom ispitu i steći trenersku „C“ licencu.

PIONIRI

Pioniri (uzrast 12 - 14 godina), pod vodstvom trenerskog kandidata Nikole Kajtazija, su u istom sustavu natjecanja kao i juniori osvojili treće mjesto sa 17 bodova uz jedan negativni bod (9 6 0 3 36:22), iza „Dokera“ (27) i „Kraljevice (24), ispred „Lovrana“ (12), „OŠK Omišlja“ (3) i „Turbine“ 2 (1 kazneni bod).

Omladinski pogon NK "Klana" (prednatjecatelji - morčići, pioniri, juniori)

PREDNATJECATELJI - MORČIĆI

Prednatjecatelji – morčići (uzrast 8 – 10 godina), prevođeni Ivanom Štokomom, igračem seniorske momčadi, nastupili su u skupini „B“ Lige morčića, koja odgovara ovom uzrastu, a u konkurenciji 17 momčadi i jednostrukom bod-sustavu. Mali Klanjci odigrali su sedam utakmica s dvije pobjede, jedan neriješen ishod i četiri poraza te razliku zgoditaka 10:15. Dječaci, koji uče prve nogometne korake, nisu razočarali. Naprotiv! Nekoliko njih, uistinu, obećava.

Oskar Valenčić

Jedna općina - tri boćarska kluba

BOĆARSKI KLUB „SV. ROK“ KLANA

Boćarski klub „Sv. Rok“ Klana, utemeljen 7. travnja 2007. godine, već šestu sezonu uspješno se natječe u 2. Hrvatskoj boćarskoj ligi „sjever“. Nakon što su klanjski boćari u protekloj sezoni 2018./19., po drugi puta, osvojili treće mjesto, u aktualnoj će sezoni 2019./20. prezimiti na drugom mjestu (7 5 0 2 92:62 + 30 15 bodova) iza vodećih „Marinića“ (18 bodova). Redom: „FUNTANA“ 10:12, „A. Starčević“ 6:16, „M. GENNARI“ 17:5, „Marčelji“ 16:6, „SLOGA“ 16:6, „Sesvete“ 12:10, „KUKULJANOVO“ 16:6 (velikim slovima otisnuti su suparnici na domaćem boćalištu). Dakle, nakon dva početna poraza, uslijedilo je pet uzastopnih pobjeda, od kojih dvije u gostima.

Mirni zimski san Klanjaca trajat će do proljeća, točnije do 13. travnja 2019. godine. Predstoji jedanaest kola, odluka o prvaku i neizvjesna borba za opstanak. Nakon raspjeta, 22. lipnja 2019. godine, Klanjce još čeka 24. međunarodni boćarski turnir parova „Boće Open Klana 2019.“ koji će se održati 20. i 21. srpnja.

BOĆARSKI KLUB „STUDENA“

Boćarski klub „Studena“ natječe se u 3. županijskoj ligi (zapad). Nakon pet kola, odigranih u jesenskom dijelu prvenstva, nalazi se na trećem mjestu (4 2 2 046:34 8 bodova), iza „Lignja“ (10) i „Poljana“ (9), a ispred „Drage“ (7), „Halubjana“ (5), „Škalnice“ (5), „Rubeša“ (4) i „Maria Gennarija 2“ (4).

BOĆARSKI KLUB „ŠKALNICA“

Boćarski klub „Škalnica“ egzistira od 2005. unutar Udruge „Škaljani“, a od 2018. godine samostalno. Klub broji dvadeset članova s područja općine Klana. Njih trinaest je registriranih, a ostali su prijatelji kluba. Škalnica sanja o tome kako bi se upisala na svjetsku boćarsku kartu izgradnjom natkrivenog boćališta, u prekrasnom ambijentu borovima okruženog Semenića. Škaljani se, zajedno sa Studenjima, natječu u 3. županijskoj ligi (zapad).

Riječ je ovdje o čak tri kluba koji okupljaju boćare na području naše male općine. Jasno je - neovisno o rezultatima, zajamčeno je da ne postoji strah za nestankom tradicije boćanja našega kraja.

Oskar Valenčić

23. MEĐUNARODNI BOĆARSKI TURNIR PAROVA „BOĆE OPEN 2018.“

Treći uzastopni trijumf Slovenaca Moličnika i Tonejca

Slovenci Gregor Moličnik i Dean Tonejc su treći put za redom postali pobjednici međunarodnog boćarskog turnira „Boće open“ u muškoj konkurenciji. Nives Jelovica i Tanja Grubiša bile su najbolje u kategoriji žena, a naslov među juniorima do 18 godina osvojili su daroviti hrvatski boćari Gašpar i Leon Petz. Na najvećem turniru parova u Hrvatskoj i jednom od najvećih u Europi sudjelovala su 92 para (62 muška, 16 ženskih i 14 juniorskih) iz Hrvatske, Slovenije i Italije.

Eliminacijske borbe odvijale su se na trinaest boćališta u cijeloj općini Klana, ali i u Marčeljima, Viškovu, Marinićima, Rijeci i Grobniku, a završnica je odigrana u Klani.

Priredivač turnira, Boćarski klub Sv. Rok Klana osigurao je bogat nagradni fond, a pokrovitelji turnira bili su: Primorsko-goranska županija, Općina Klana i Drvena industrija Klana.

Oskar Valenčić

Pobjednice Jelovica i Grubiša

Pobjednici Moličnik i Tonejc

NAŠ KRAJ U SLICI

Gumance, studeni 2015. Foto: Aldo Muzica

*Okolica Studene, 3. studenog 2018. Foto:
Gracijela Gauš*

Suho, 21. listopada 2018. Foto: Monika Horvat

Klanjsko polje, prosinac 2016. Foto: Darko Raspor

Suho, 3. prosinca 2017. Foto: Nikola Kajtazi

IZ STARINE

Lani je zaživela Gradina kamo su prišla nika, bi se reklo, „imena”. „Ime” je angažirano i za Rokovu. Pa smo se počeli domišljati ki je se nastupav va ovin kraju. Fanj njih, bome, ma slike ni našav nijedan. Edine ke za sada mamu su iz 1974. lita kada su va goste prišli Tereza Kesovija i Miro Ungar.

Ako još ča najdete, javite nan se!

Nismo vavik živili kot danas

Od 1960. do 2019.

1960-ih lit je va Klani živilo više ljudi nego danas. Popis iz 1961. lita govori da je Klana imela 1496 ljudi, a cila općina 2443. Više je bilo ljudi, a manje kiš. Ni to niš čudno, familije su bile veće – va eni jih je bilo po šest i više, a danas jih se komać tri zbere. Praznu kišu onda nisi mogav nać, a danas jih je va širin centru Klane takovih 17. Va današnjin Predborštu, Podstrmcu i Kalužici je bilo se skupa 13 kiš; danas jih je 120.

Fanj njih je onda šlo va druge države radi boljiga življenja. Slično se dogaja i danas, ma danas pasoš more dobit saki, a onda su ljudi to mogli samo sanjat. A i nisu iste države na stvari. Ono kaj su onda bile Kanada, Amerika i Australija, danas su Irska i Njemačka.

Va ono vrime se je živilo od polja, šume, sinokoše i blaga. Cilo polje se je dilalo, a enako tako je bilo i na Brizovin i na Loki. Ljudi su dilali po dvi, tri njive. Sadilo se je i sjalo – kompir, fažov, frmenta i zelje za ljude, a karavada, pesa, žovti merlin i diteljina za blago. Skoro saka kiša je imela i svoj vrt va kimu je bilo salate, radića, kapule, česna, broskve, petrsina, šegljina. Niš od tiga se ni moglo kupit va ondašnjih butigah, a danas greš va kakov, bi se reklo, trgovački centar i maš se to na enin mistu – o kvaliteti nećemo.

Skoro saka kiša je imela punu štalu blaga, najviše krav zaradi mlika ko se je moglo i prodat aš se ni njega ni moglo nać va butigi. Fanj njih je držalo i konje i vole s kimi su dilali va šumi i na polju. Va proliće se je s konji i voli zoralo polje aš ni bilo trahtora ni frez. Nigdi va to vrime je Poljoprivredna zadruga Klana nabavila prvi trahtor i si su mislili kakovo je to čudo. Saka familija je imela eniga ili dva prasca čje je meso bilo za prehranit se skoro cilo lito. Nijenimu onda ne bi na pamet palo da živi bez eno deset kokoš va vrtu.

Krave su se gonile na pašu od raniga prolića se do kraja jeseni. Iz centra i Svetiga Roka je fanj njih blago gonilo va Boršt i na Rojno ko je zgedalo kot golo. Danas je tuliko zaraslo da komać hodeć pasaš. Gonilo se je blago na pašu i na Drinovo, va Močila, Ganjgu i Jažinovac. Kada se je na polju se pobralo, tamo nigdi va edanajstin misecu, krave se je i tamo gonilo aš se je vavik našlo još kakovih ostatki zelja, frmente i diteljine. To jin je bilo kot za, danas bi se reklo, desert.

Za hranit blago po zimi je rabilo puno sena tako da se je kosilo ama baš se, i najmanji kuščić. A za gospodara bi bila i sramota da ča ni bilo pokošeno. Puno se je kosilo va Mlaki, na Ovčjin i na Gumancu. Već va sedmin misecu se je šlo va Mlaku i na Ovčje, a va osmin na Gumance.

Oni ki su imeli fanj za kosit na Gumancu, ostali biju gori i po petnajst dan, se dok košnja va lazu ni bila gotova. Tamo su dilali i spali i kuhali i jili. Ljudi su eni drugin pomogli kosit, a bilo je i onih ki su zeli na žurnadu kosce iz Studene i iz sel z istarske strane Učke. Četiri dobra kosca mogla su pokosit edan laz od dva hektara va tri dana. Grabilo se je na ruke, a to dilo je pripalo ženskan i

Frane Karlović i Josip Gržinčić Tomačin oreju na klanjskin polju

dici. Niki su užali zet i druge ženske pa su jin dali jist i ki šolad.

Kada se na ovo gleda danas, more se reć da su se ljudi fanj mučili, ma ki je tev preživit, druge ni bilo. Iz familije ni služilo više od eniga. Najviše je bilo onih zaposlenih va pilani i šumariji, a ritki su bili oni ki su dilali v Riki. Nonoti i none nisu imeli penzije i saki šolad je dobro prišav. Sreću su imele familije ke se imele koga od roda va Meriki ki se je dobro snašav pa je par puti na lito pošiljav paket z robu i hranu. Ako se je va paketu našav i kakov paketić siroviga kafa, to je za gospodaricu kiše biv pravi blagdan.

Još bi se moglo govorit kako se je živilo onda, a kako se da danas, ma i ovo je dosti za vidit kaj se je i kuliko do današnjiga dana prominilo.

Josip Laginja

NA TRAGU NAŠE PROŠLOSTI

U Paki podno Gumanca otkriveni temelji crkve Sv. Marije Magdalene

Stoljetna prepričavanja žitelja klanjskoga kraja o postojanju sela Paka i seljana koje su zvali Pačići te crkve Sv. Marije Magdalene u srcu šume (oko 6 km sjeveroistočno od Klane) probudila su još davnih godina interes Ivana Šnajdara - ljubitelja, poznavatelja, ali i istraživača povijesti ovoga kraja, a članak s njegovim potpisom u šestom Zborniku Društva za povjesnicu Klana na 415. stranici bilježi: „Sjećanja koja su sačuvana do današnjih dana govore o ostacima nekih građevina oko današnjeg raskršća na Mandaleni, koji se danas ne mogu vidjeti. U proljeće 1996. Povijesno je društvo pod vodstvom arheologa organiziralo pretraživanje lokaliteta Mandalena. Rezultat je bio pronalaznje lokacije lijevo od raskrižja, na kojoj su pronađeni ostaci neke građevine. S obzirom na karakterističan položaj pretpostavlja se da su to ostaci crkve sv. Magdalene, ali pravu istinu ćemo znati tek nakon organizirana iskapanja i detaljnog istraživanja te šire lokacije.“

U svrhu daljnjih istraživanja za to je područje sačinjen geodetski elaborat i tu je priča stala.

22 godine kasnije

Nakon 22 godine, 2. lipnja 2018. godine braća Anton i Ivan Starčić ciljano su sondirali teren u blizini

ranije utvrđene lokacije i tridesetak centimetara ispod površine zemlje naišli na omanji kamen na kojem je bila žbuka. To mora biti to! Jedan je kamen bio dovoljan da pokrene još više volje za daljnjim iskapanjem. Kada se oslobodilo nekoliko dužnih metara zida temelja građevine, o tome je Katedra čakavskog sabora - Društvo za povjesnicu Klana obavijestilo Konzervatorski zavod u Rijeci, Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja u Rijeci, Šumariju Klana i Općinu Klana. Potom je „radilište“ pregledao arheolog Ranko Starac (PPMHP) te na osnovi indicacija utvrdio da se vjerojatno radi o crkvi (140 cm širok ulaz na čelnom zidu debljine 80 centimetara okrenutom prema zapadu).

Braća Ivan i Anton Starčić

Tada su se braći Starčić u iskopavanju pridružili članovi Društva za povjesnicu Klana: Marijo Taučer, Igor Starčić, Duško Štemberger, Igor Štemberger i Željko Laginja. Otkopavanje je nastavljeno pod nadzorom arheologa Ranka Starca i na svjetlo dana izašli su temelji građevine vanjskih dimenzija 7,20 m x 11,70 m te djelomično popločeni pod s kružnom apsidom unutar zida. Arheolog Ranko Starac je konstatirao da se radi o crkvi građenoj u 14. stoljeću te dodao da je to tip crkve tipične za istarsko područje. Najbliža crkva toga tipa nalazi se u Brseču (crkvice sv. Marije Magdalene) vanjskih dimenzija 4,60 m x 7,30 m.

Otkopavanje je otežalo korjenito raslinje lipe i lijeske, a treba još otkloniti i pet stabala jele debljine 30 - 50 cm. Prilikom radova se iskopalo podosta obrađenog građevinskog kamena različitih dimenzija i kovanih željeznih čavala dužine do 11 cm.

Nastavak priče

Anton Starčić, koji je u međuvremenu postao predsjednik Društva za povjesnicu Klana, je u kontaktu s povjesničarima iz Pule jer se na području južne Istre (Općina Santvincent) nalazi selo Pačići, pa možda postoji neka poveznica s klanjskim Pačićima iz Pake.

Prema svemu do sada utvrđenom, valja zaključiti da su selo Paka žitelji (pretpostavlja se da je selište imalo 4 - 5 kuća za stanovanje) napustili polovicom

17. st. O razlozima napuštanja naselja može se samo nagađati.

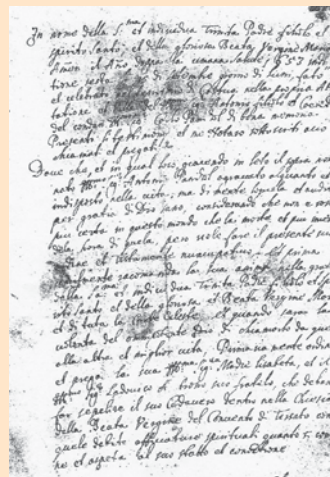
Nadalje, na planu prvog Franciskanskog katastra za k. o. Klanu iz 1819. godine, na tom je lokalitetu grafički na mapi označen jedan objekt uz koji piše „Wertzazi od Marie Magdalene“, a u pisanom dijelu katastra čestica oznake zgr. 157 ruin/ruševina pov. 15 čhv/54 m². Izgleda da je tada objekt pogrešno identificiran kao ruševina crkve, jer je tlocrtna površina otkrivene crkve sv. Marije Magdalene 84 m².

Društvo za povjesnicu Klana osim na radovima iskopavanja radi i na pronalazaženju eventualne dokumentacije o tom naselju i crkvi i nada se da se preostale riječi „možda“ i „vjerojatno“ više neće koristiti kada je riječ o ovoj temi koja će zasigurno dobiti svoj nastavak.

Pisani dokazi o postojanju naselja i crkve

Barun Antonio Panizzoli, vlasnik klanjske gosposjtije sačinio je 15. rujna 1653. godine oporuku u kojoj (između ostalog) kaže: „Crkvi sv. Marije Magdalene u Paki (Mlaka) četrdeset fjorina za nabavku oltarne pale i nove ključaonice.“

Gorički povjesničar Martin Baučer (1595. - 1668.) u knjizi „Zgodovina Norika in Furlanije“, izdane 1663. godine između ostalog navodi: „Pravi izvir Timava v resnici nahaja se pod Japodskimi Alpami pri vasi Paka.“ (Prijevod: Pravi izvor (rijeke) Timavo zaista se nalazi ispod Japodskih Alpa kod sela Paka). Selo je bilo locirano na sjeverozapadnom rubu plodne ravnice Mlaka na 705 m nadmorske visine u neposrednoj blizini Vele vode, izvora slovenske ponornice rijeke Reke (tal. Timavo).

Uvodna stranica oporuke Antonija Panizzolija od 15. 9. 1653.

Anton Starčić

Još jedno važno otkriće

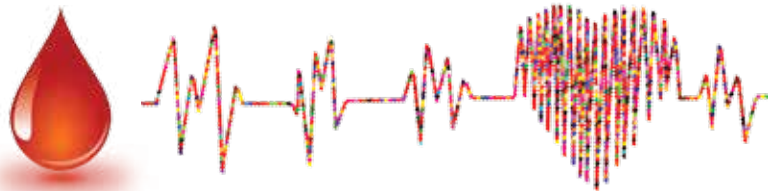
IZ PRAPOVIJESTI

Puno se u Glasnicima, a da ne govorimo u Zbornicima Društva za povjesnicu, pisalo o povijesti klanjskoga kraja. Stoga rubrike s nazivnikom Iz povijesti nisu ni neuobičajene ni neočekivane za razliku od naslova ovoga članka.

Zahvaljujući suradnji Društva za povjesnicu Klana i Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja Rijeka u tijeku je istraživanje ostave s nalazima materijalne kulture iz kasnog brončanog doba. Za sada, zbog opravdane bojazni stručnjaka za mogućom zlouporabom informacija, uz važnu napomenu da nalazi imaju veliku povijesnu, no ne i tržišnu vrijednost, nećemo previše otkrivati, no svakako valja zabilježiti o čemu je zapravo riječ.

U srpnju 2018. godine je na području općine Klana otkriven značajan arheološki nalaz. U potrazi za predmetima militarije iz razdoblja Drugog svjetskog rata, slučajni je nalaznik pronašao veću količinu brončanog grumenja. Shvativši da su u pitanju arheološki nalazi, svoje je otkriće prijavio Društvu za povjesnicu Klana čiji je predsjednik Anton Starčić kontaktirao nadležni muzej (PPMHP) i zamolio da se istraži mjesto nalaza. Djelatnici muzeja su izašli na teren i ustanovili da se radi o prapovijesnoj ostavi s nalazima kasnobrončanodobne materijalne kulture. Savjesno postupanje nalaznika i predsjednika Društva za povjesnicu Klana rezultiralo je prenošenjem nalaza na jedino odgovarajuće mjesto, u Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka gdje se trenutno vrši sustavna obrada materijala, a po završetku istraživanja će javnost svakako biti detaljnije informirana o ovoj temi.

Ivana Marinčić

MARIJAN PERINČIĆ IZ STUDENE VEĆ ČETRDESET GODINA DARUJE KRV

Jeste li znali da jedno darivanje krvi može spasiti do tri života?

To zaista zvuči nevjerojatno uzme li se u obzir da sam čin darivanja krvi traje prosječno dvadesetak minuta, a darivatelj cijelo vrijeme leži. Međutim, upravo te minute mijenjaju sudbine i spašavaju živote.

Iako za ovu humanu gestu nisu potrebni silni sati i dani, često smo u prilici čuti da darivatelja krvi nema dovoljno ili da u određenom trenutku nedostaje krvi određene krvne grupe. Apeli stižu s raznih strana putem različitih medija, a u novije vrijeme i putem društvenih mreža. Naravno da smo svjesni važnosti ove plemenite geste, ali ipak ostaje činjenica da su rijetki oni koji će se tim apelima odazvati. I ne samo odazvati, već darivati krv po nekoliko puta godišnje. A zaista su vrlo rijetki oni kojima je to uspjelo čak stotinu puta. Jedan od njih je Marijan Perinčić iz Studene.

Marijan Perinčić, u Studeni poznatiji kao Duško, po stoti je put darovao krv u rujnu 2016., a nakon toga do kraja 2018. još osam puta, što zajedno iznosi čak stotinu i osam puta!

Prvi put je to bilo daleke 1978., kada je radio u tadašnjem VOPLINU. "U našem poduzeću postojao je Aktiv darivatelja krvi te sam i ja krenuo nekako spontano; išli smo svi zajedno kao društvo i jedan bi povukao drugoga. Od te prvobitne ekipe mnogi i dan danas daruju krv, npr. Milan Pajdak koji je krv darovao preko stotinu dvadeset i pet puta ili Franko Francetić – preko stotinu pedeset puta", prisjeća se Duško i dodaje: "U početku sam krv darivao jednom godišnje, ali s vremenom je to postalo češće, a sada već duži niz godina darujem krv po četiri puta godišnje, što je i maksimum."

Velik uspjeh predstavlja i činjenica da je tom gestom nadahnuo i svoje bližnje. "Sinovi Daniel i Dalibor su također darivatelji krvi. I supruga Davorka bi rado darivala krv, ali ne može", govori Duško i kroz smijeh nastavlja: "Ali i ona sudjeluje tako što odlično kuha!"

Važno je napomenuti da krv može darivati svaki čovjek dobrog općeg zdravstvenog stanja u dobi između 18 i 65 godina. Duško naglašava da je darivanje krvi vrlo jednostavno te podliježe liječničkoj kontroli: "Prije prvog darivanja krvi obavezan je detaljan pregled i razgovor s liječnikom, a nakon

toga liječnik svaki put prije samog darivanja krvi provjerava krvni tlak, rad srca te razinu željeza u krvi."

Bez obzira na jednostavnost cijelog postupka, Hrvatska je po broju prikupljenih doza još uvijek iza europskoga prosjeka – dok se u zapadnoj Europi na tisuću stanovnika godišnje prikupi pedeset doza krvi, kod nas će se prikupiti trideset i osam. Stoga država darivatelje pokušava motivirati nekim dodatnim pogodnostima, primjerice slobodnim danima. Pri svakom darivanju krvi darivatelj dobiva taj i još jedan slobodan dan po svom izboru. Osim toga, nakon određenog broja darivanja, ostvaruje se i pravo na besplatno dopunsko zdravstveno osiguranje.

Ali darivateljima krvi te male beneficije sigurno nisu motiv za darivanje. "Ja sam se u tome našao jer sam uvijek volio pomoći drugima i radit ću to dokle god budem mogao", govori Duško i nastavlja: "Bilo bi mi drago kada bi darivatelja bilo više. Na našem području nekad je djelovao Aktiv darivatelja krvi Općine Klana koji se nažalost ugasio kao i akcija dobrovoljnog davanja krvi na Liscu u okviru proslave Rokove."

S vremenom je dobio i razna priznanja, a vjerojatno je najposebnije upravo posljednje, ono koje mu je uručeno 26. listopada 2018. u Zagrebu. "Zajedno s drugim darivateljima krvi koji su dali krv više od stotinu puta bio sam na prijemu kod Predsjednice Republike Kolinde Grabar – Kitarović u Zagrebu te nam je ona uručila odlikovanje Red Danice hrvatske s likom Katarine Zrinske za izniman, human i domoljubni doprinos." Tom prilikom predsjednica je između ostaloga naglasila: "Oni koji su darovali krv, nisu razmišljali o svojoj koristi, promociji ili pohvalama. No, to ne znači da im ne trebamo reći hvala, iskazati im priznanje i prepoznati dobro koje čine za dobrobit cijelog našeg društva".

Svi zainteresirani za darivanje krvi mogu se javiti na adresu KBC Rijeka, Klinički zavod za transfuzijsku medicinu (zgrada Poliklinike – zadnji kat), Krešimirova 42, Rijeka ili na broj telefona 051/658-352.

S obzirom na to da "nevolja ne pita" i da se svatko od nas već sutra može naći u situaciji da mu treba krv, možemo biti sretni što među nama postoje ljudi poput gosp. Perinčića te mu zaželjeti još puno zdravlja i uspješnih darivanja krvi. I ne samo njemu, već i brojnim drugim znanim i neznanim darivateljima koji svaki put kada daruju krv, zapravo daruju život.

Marija Volf Puž

OD HOBIJA DO POSLA

Marina Poklar - autorica dviju knjiga iz područja lovstva

Ljubav prema prirodi i lovstvu potaknuli su Marinu Poklar da napravi velik korak kako bi svoj hobi „pretvorila“ u posao. Kao lovkinja imala je želju za istraživačkim radom u tom području te je 2008. godine upisala studij Lovstva i zaštite prirode u Karlovcu. Tijekom studija je uspostavila suradnju s Veterinarskim fakultetom iz Zagreba gdje počinje njezino trogodišnje istraživanje vuka i njegovog pijena. Iako vuk spada u najistraživaniju, a ujedno i najkontroverzniju životinju na svijetu, Marina prva u ovom dijelu Euro-

pe uspijeva dokazati ponašanje vučjeg plijena što obrađuje i kao diplomski rad. Obzirom da je navedena tema bila jedino istraživanje takve vrste u našoj državi, Altair f.d.o.o. osigurao je sredstva za izdavanje njezine prve knjige pod nazivom „Vučjim stopama“ kako bi tematika istraživanja bila što pristupačnija javnosti. U knjizi se može još pročitati temeljne spoznaje o vuku, njegovoj prehrani i specifičnostima u ponašanju te činjenice kako svakim svojim postupkom čini samo ono što mu je potrebno za preživljavanje. Između ostalog u knjizi su predstavljene najčešće istine i zablude o vuku te se ističe kako je temu pokušala prilagoditi svima koji se s njim susreću.

Nakon završetka studija Marina se zaposlila u učilištu Apis u Velikoj Gorici na mjestu voditelja Odjela lovstva te predavača prirodoslovlja i bolesti divljači. Uz rad i puno odricanja uspjela je još upisati i diplomski studij zootehnike na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Tijekom tog razdoblja se uz aktivan rad u lovu i lovstvu suočila s činjenicom o premaloj informiranosti lovaca prema poštivanju lovačke etike i pomanjkanja literature na tu temu. Tu se rađa nova ideja koja predstavlja još jedan velik izazov za autoricu. U suradnju s Učilištem, a pod njezinim vodstvom, svijet literature lovačke tematike upotpunjuje još jednom knjigom.

„Lovačka etika i lovački običaji“ neizostavan je izbor štiva svakog lovca. Neiscrpn i izvori informacija vezani uz lovstvo, a naročito na temu lovačke etike bio joj je pok. Josip Štemberger koji je svoje znanje nesebično prenio na Marinu, a ona ga je uspješno pretočila na papir. Treba istaknuti da je knjiga

upotpunjena brojnim fotografijama koje su nastale prilikom odavanja počasti odstreljenoj divljači upravo u našem klanjskom kraju, pa su tako ljepote prirode i našeg kraja dostupne divljenju svima koji su uspjeli doći do svog, od ukupno tiskanih 2 000, primjerka. Za knjižicu džepnog formata u kratkom je vremenu nastao velik interes u krugu lovaca te je rasprodana velikom brzinom na području cijele Hrvatske, a tražio se i primjerak više. Također, „Lovačka etika i lovački običaji“ koristila se za pisanje Pravilnika o lovačkom ponašanju što pokazuje važnost ove teme koju je Marina obradila i objedinila na jednom mjestu.

Svoj uspjeh na promociji lova i lovstva naša lovkinja nastavlja pisanjem za brojna lovačka glasila. Autorica je brojnih objavljenih članaka, a s ponosom ističe i šestomjesečnu suradnju s Oglasnikom Butiga kroz čije je stranice pokušala lovstvo podignuti na višu razinu razumijevanja kod onih koji lovstvo ne priznaju kao koristan akt prema prirodi.

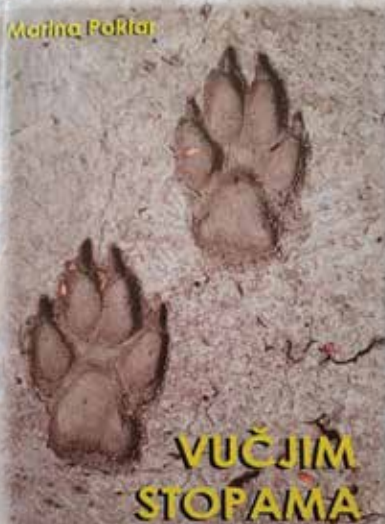
U Lovačkom savezu Primorsko-goranske županije djeluje kao jedina žena. Član je komisije za obrazovanje i kulturu, a kao predavač iste institucije svoje znanje iz područja kinologije prenosi na buduće lovce.

Svoje praktično znanje iz kategorije lovstva Marina prikuplja kao aktivan član dvaju lovačkih društava, uz članstvo u LD-u „Zec“ ima status počasnog člana u LD-u „Eugen Kvaternik“ gdje je i predsjednik komisije za ocjenjivanje lovačkih trofeja. Svjesna svog neiskorištenog znanja, a potaknuta željom da unaprijedi rad primorskih lovozakupnika usmjerila je svoje ambicije prema tome. Još jedan uspjeh u njezinoj lovačkoj karijeri dolazi do izražaja 2013. godine kada, kao stručna osoba, preuzima pod svoje vodstvo LD „Lisjak“ Kastav, a do danas broji ukupno pet lovačkih društava s područja Primorsko-goranske županije u kojima djeluje.

Posvećenost lovu i lovstvu nije omelo Marininu ljubav prema vuku i istraživanju upravo te teme. Trud i nagrada za njezin doprinos o spoznajama o vuku i mukotrpnom radu u njegovom istraživanju prepoznato je i u državnim institucijama. Kao kruna na njezin rad, a koju i danas nosi, dolazi imenovanje od Ministarstva kulture za člana interventnog tima za vuka i risa u RH. Interventni tim oformljen je radi provedbe Plana upravljanja vukom i risom u Republici Hrvatskoj kao i za potrebu djelovanja u slučaju hitnih i manje hitnih situacija vezanih za vuka i risa, a naša sumještanica uspješno izvršava sve svoje, nimalo lake, obaveze.

Andrea Host Raspor

Glasnik Općine Klana

DAMIR KREILACH

SVJETSKI, A NAŠ

O Damiru Kreilachu smo već mnogo čitali, gledali ga u raznoraznim medijima za što i dalje imamo priliku, no došlo je vrijeme da dobije svoju stranicu i u našem Glasniku, a razlog tome nisu njegovi sportski uspjesi, kako smo navikli, već njegova posebna veza s Klanom. Razlog ovim recima se, zapravo, zove Ivana.

Svoju profesionalnu nogometnu karijeru Damir je započeo s 18 godina u HNK Rijeci. Tamo je igrao šest sezona, a potom se preselio u Njemačku te nastavio igrati u njemačkoj drugoj nogometnoj ligi za klub Union Berlin. U Berlinu je nastavio biti na glasu ne samo kao velik igrač, nego i kao velik čovjek te postaje miljenik publike. U veljači 2018. se s obitelji preselio u Ameriku, točnije u saveznu državu Utah gdje igra za nogometni klub Real Salt Lake.

Na pitanje o tome kako je živjeti u Americi i živi li obitelj Kreilach američki san, Damir odgovara: „Imao sam ponudu kluba Real Salt Lake još u ljeto 2017. godine, ali onda nisam bio spreman na tako veliku promjenu. Zimi iste godine klub nije odustajao od ideje da me dovede u svoje redove pa smo se uz puno razmišljanja i razgovora odlučili na tu promjenu. Amerika je poseban svijet, a učenje nove kulture i jezika je samo plus u našem životu. Sve je posloženo kako treba i za sada smo stvarno oduševljeni ljudima i životom u Salt Lakeu.“

Damir kaže da je igranje nogometa u Americi ispunilo sva njegova očekivanja. Zadovoljan je ligom i igračima te smatra da je kvaliteta na jako visokom nivou. Zna se da nogomet u Americi nije sport broj jedan, ali svakako raste i postaje sve popularniji među Amerikancima. „Moja procjena je da će za nekoliko godina to biti pravi spektakl“, razmišlja Kreilach. Iduće godine Beckhamov klub kreće u natjecanje, a najavljuju da će on dovesti još puno zvijezda u MLS što će ligu sigurno dignuti na još viši nivo. Atmosferu na stadionu Damir ocjenjuje kao dobru, ali neusporedivu s atmosferom s Kantride ili stadiona iz Berlina.

Iako je Damir sa svojim američkim klubom prošao sve veće američke gradove, naravno da mu nedostaje Hrvatska. Tijekom gostovanja, na koja Real Salt Lake odlazi dva dana prije utakmice, su Kreilachovi vidjeli mnoge ljepote i znamenitosti koje većina nas može vidjeti samo na ekranima, ali Damir ipak kaže da nema do našeg mora.

Kakve veze s Klanom ima ovaj svjetski nogometaš?

Rođeni je Vukovarac, no od ranog djetinjstva Riječanin. U Rijeci je proveo najveći dio života, a u Klanu ga je dovela ljubav. Damir se oženio za Klanjicu Ivanu rođ. Tapalović, a u listopadu 2016. rodila im se kćerka Mia. Iako ne žive u Klani, s ponosom ga možemo zvati klanjskim zetom. „Jako volim doći u Klanu, tu je moj drugi dom. Od prvog dana kada me je Ivana upoznala s Klanom, mjesto mi se jako svidjelo. Svjež zrak, a ljudi su jako ljubazni. Dok sam igrao za Rijeku, ritual mi je bio dan prije i poslije utakmice šetnja Klanom. To je posebno mjesto u koje uvijek rado dolazim.“ Ni Ivani nije bilo lako napustiti svoje rodno mjesto, posebice stoga što je jako vezana za svoju obitelj, no, ljubav ne bira gdje će živjeti.

Damir ostaje igrati u Americi najkraće do prosinca 2020. no, kako kaže, volio bi i dalje tamo ostati jer im se sviđa život u Americi. „U nogometu nikad ne znaš, tko zna kamo će nas put odvesti“, zaključuje.

Bilo u Americi, bilo u Hrvatskoj, Damir svaki slobodan trenutak provodi s obitelji. On i Ivana slažu se u tome da je Mia postala centar njihova svijeta. Mia ide u vrtić te na plivanje i gimnastiku, a osim toga rado provodi vrijeme u šetnjama i na dječjim igralištima. „U Hrvatskoj je ista stvar, samo što tu imamo puno pomoći naših najbližih. Zahvaljujući njima, imamo više vremena posvetiti se sebi, a Mia uživa u pažnji i ljubavi koju dobiva sa svih strana.“

Još otkako je bio srednjoškolac, „običan“ nogometaš Rijeke pa do danas, jedno je sigurno - Damir se nije promijenio. Osim što je osnovao obitelj ili promijenio klub za koji igra, Damir je ostao velik čovjek. Rado će popričati sa svakim tko ga zaustavi na cesti, u pekari kupiti kruh ili odraditi trening s najmlađim nogometašima Klane. S obzirom na to kako je do sada podnio slavu, nema sumnje da će takav i ostati.

Želimo mu puno uspjeha na poslovnom i privatnom planu i poručujemo mu da je u našoj Klani uvijek rado viđen.

Martina Drinković

Fabijan Poklar i Lucijan Valenčić - klanjski nogometni talenti

Da se nogomet voli od malih nogu, sjajan su dokaz naši klanjski dečki. Lucijan Valenčić i Fabijan Poklar su s nogometnim treninzima započeli čim su zasjeli u školske klupe. Nogometno igralište postala im je svakodnevna stanica, a nogometna lopta njihov najbolji prijatelj. U svijet nogometa uveo ih je njihov prvi trener i naš klanjski doajen nogometa - Pašo koji je kvalitetnim početkom baratanja loptom upoznao naše male nogometaše s vrijednostima sporta.

Fabijan Poklar

Kako su godine prolazile, tako su „morčići“ postali „pioniri“. Treninzi su postajali ozbiljniji, češći i naporniji, a njihov talent iskakao je iz okvira dobrog te su za oko zapeli susjednom nogometnom klubu iz Viškova. Tako Viškovo spada u najmnogoljudniju općinu u državi, a klub ima prekobrojno nogometaša, klanjski virtuoz na lopti Lucijan ističe se kao najbolji. Nije prošlo dugo vremena i Lucijan je postao vođa tima i preuzeo mjesto kapetana momčadi, a Fabijan dobiva poziciju desnog veznog u prvoj postavi. Prva sezona koju su odigrali za NK „Halubjan“ donijela je zavidne sportske rezultate. Treneri kluba su u Fabijanu i Lucijanu vidjeli dobar potencijal i stvorili program samo za njih. Osmislili su individualne treninge gdje se obojici osobno posvećuju. Dobra ideja o ulaganju truda baš u tu dvojicu rezultirala je najboljim rezultatima na međunarodnom nogometnom turniru u Jastrebarskom. Stariji pioniri, 2004. godišta,

Lucijan Valenčić

NK „Halubjan“ natječući se protiv brojnih klubova iz različitih zemalja, pokazali su svoju kvalitetu osvojivši 1. mjesto. Pobjednicima turnira proglašeni su nakon utakmice protiv splitskog kluba izvodeći jedanesterce u finalu. Pobjedom od 3:2 okrunili su se zlatnom medaljom, a kao jedan od najboljih igrača turnira proglašen je Fabijan Poklar.

Sezona 2017./2018. iznjedrila je u NK „Halubjan“ kvalitetnog igrača koji je kapetansku vrpcu predao i prešao u drugi klub. Lucijan Valenčić zaigrao je ljestvicu više i klupske boje „Halubjana“ zamijenio crveno-bijelom bojom u „Orijetu“.

Neka ovaj članak o njihovom uspjehu bude poticaj za njihov daljnji trud i još veće uspjehe. Želimo im da svoj talent izbruse do kraja i zaigraju u najvećim klubovima.

Marina Poklar

CARLA RUDIN - ATLETIČARKA U USPONU

Prva od njih 850

U našem kraju živi i jedna perspektivna mlada atletičarka. Njezino je ime Carla Rudin. Ova 13-godišnjakinja trenira atletiku u Atletskom klubu „Kvarner“. Iz toga čemu je posvećena već 3 godine niču sami uspjesi. Carla je svoj talent pokazala već u nižim razredima osnovne škole, a odlučila se aktivno baviti atletikom kada je na raznim testiranjima pokazala spretnost i brzinu.

Ova mlada atletičarka je već postigla izvrsne rezultate: 1. mjesto na županijskom natjecanju, te 1. i 2. mjesto na državnom natjecanju. Ono čime se skromna Carla nije htjela pohvaliti, pa je to umjesto nje učinila njezina mama Zorica, je sudjelovanje na natjecanju Erste Plava liga. Riječ je o natjecanju na nivou osnovnih škola na koje se Carla prijavila samoinicijativno i bila je jedina predstavica klanjske škole. Tamo je osvojila dvije zlatne medalje, a natjecalo se čak 850 učenika. U finalu Erste Plave lige u Zagrebu Carla je osvojila 2. mjesto.

Za sebe kaže da je najuspješnija u skoku u vis, a želja joj je nastaviti trenirati te se nada još boljim rezultatima. Temeljem sportskih uspjeha ostvarenih u 2018. godini, dobila je i stipendiju Općine Klana koja učenike, studente i sportaše nagrađuje po kriteriju izvrsnosti.

Martina Drinković

Predstavljamo domaće kreativce

Vrijedni i kreativni mještani naše općine sve nas više zadivljuju i na razne načine čine ovaj kraj posebnim.

Anton Starčić – Šopeć

Za kreativce koji djeluju u našoj općini ne možemo reći da su samo umjetničke duše koje nešto stvaraju, već i da su oni istinski zaljubljenici u ovaj kraj što jasno dolazi do izražaja u njihovim radovima. Među takvima se posebno ističe Anton Starčić koji od svoje mladosti djelovanje usmjerava u promociju i kulturu Klane. Još prije pedesetak godina isticao se kao organizator kulturnih događanja u Klani te je dobio i Nagradu za životno djelo Općine Klana za izuzetan osobni doprinos razvoju kulturne i društvene djelatnosti na području općine Klana (2008.)

Svoje umjetničke crte u početku je pokazivao samo u glazbenom izričaju, kao aktivni član Mješovitog lovačkog pjevačkog zbora „Matko Laginja“ čiji je predsjednik već 40 godina te ponosno ističe kako niti jedna manifestacija u ovom kraju nije prošla bez njihova nastupa. Od samih početaka, kao jedan od osnivača, djeluje i objavljuje u Društvu za povjesnicu Klana kojemu je cilj, između ostalog, njegovati lokalni dijalekt, tradicijsku kulturu te sve oblike umjetničkog izraza. Od rujna 2018. počeo je obnašati i funkciju predsjednika Društva. Svoju svestranu aktivnost u području mnogih grana umjetnosti Anton Starčić pokazao je i kao jedan od autora knjige „Naši Klani“, koja je

izdana upravo od Društva za povjesnicu, a u toj knjizi možemo prepoznati prekrasnu umjetnost riječi - stihove pisane na lokalnom dijalektu i posvećene upravo našem kraju.

Umjetnost se usko veže uz povijest, a odražava se i u oblikovanju drva i tu je Anton Starčić našao sebe - počeo se baviti maketarstvom. Ističe kako povijest Klane leži na obradi drva, alatima, tadašnjim vozilima i „strojevima“ koji su se koristili za prijevoz i obradu, a koji su i sami bili izrađeni od drva. Sve navedeno želio je „oživjeti“ maketama koje je izradio na način da u mjerilu 1:7 realno i do najsitnijih detalja prikazuju određeni predmet. U početku je radio od bukovog drva, no zbog tvrdoće obrada nije laka, te je naknadno nastavio koristiti lipovo drvo. Obradio je sve predmete koji su se koristili u šumi u svakodnevnoj upotrebi te je za sada izradio 70 maketa koje smo mogli vidjeti na izložbi radova od drva domaćih umjetnika amatera prije 4 godine i u Sloveniji. Kako neprestano istražuje i ima mnogo dokumenata povijesti Klane, zaintrigirala ga je Valvasorova grafika Klane iz 1689. godine te probudila u njemu želju za izradom maketa svih građevina predstavljenima na grafici, odnosno, onih koje su se nalazile u Klani prije 300 godina. Napravio je dvorac koji se nalazio na mjestu gdje je sada zgrada šumarije Klana, a u trenutnoj izradi je i pet sakralnih objekata koje su prikazane na grafici. Ove godine planira i izložbu navedenih radova. Neizostavno je spomenuti kako je u Primorsko-goranskoj županiji jedini maketar ovog spektra.

Ovdje je naveden samo dio djelovanja i stvaralaštva Antona Starčića, onaj koji je baziran na umjetničkom izrazu. Neosporno je reći kako je za Klanu napravio mnogo i u raznim drugim područjima, ali umjetnost je jedna grana kulture koja čini povijest, sadašnjost i budućnost našeg kraja te samim time zaslužuje posebno mjesto kojim predstavljamo djelovanje pojedinaca koji je uzdižu na visoku razinu.

Prijatelji i suradnici

Drugi koautor zbirke pjesama je Starčićev prijatelj i suradnik Marijo Taučer. Osim što s lakoćom slaže stihove, on je i veliki slikarski talent te su njegovi radovi često izlagani na različitim izložbama u Klani, a krasi i mnoge domove. Već drugu godinu za redom u božićno vrijeme svoje dvorište ukrašava prekrasnim jaslicama. Počevši od nekoliko kupljenih figura, krenuo je projekt izgradnje kompletnih jaslica. Izradio je drvenu štalicu koju je doradio do najsitnijih detalja te dodao nove figure ljudi i životinja, također vlastite izrade. U razgovoru o njegovim idejama i kreativnosti gospodin Taučer je bio vrlo skroman, no istaknuo je kako mu je sada najveća inspiracija njegova unučica radi koje je najvećim dijelom i napravio ovaj prekrasni simbol Božića.

Vrijedni i kreativni mještani naše općine sve nas više zadivljuju i na razne načine čine ovaj kraj posebnim.

Andrea Host Raspor

KRIŽALJKA S BROJČANICOM - KLANJSKI VRHI

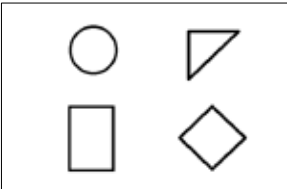

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												↙
2							■					
3	■											
4					■						■	■
5			■	■			■			■		
6						■			■			
7		■			■			■				
8												■
9					■				■			
10		■				■	■					
11	■		■	■						■		■
12								■				

VODORAVNO:

1. Tema ove križaljke (nastavak 12 okomito); 2. Ime Picassove kćeri – Francuski glumac Delon; **3. Vrh (627 m); 4.** Mora i rijeke – Udovica; **5.** 9. i 19. slovo abecede – Inicijali glumca Nalisa – Kemijski znak za galij – Osovina (skr.); **6.** Skladište (njem.) – Kemijski znak za barij – Kratica za porez na dodanu vrijednost; **7.** Veznik – Inicijali karikaturista Reisingera – Kemijski znak za brom – Lisica; **8. Vrh (661 m); 9.** Hrvat u Dalmatinskoj zagori – Pjevački zbor – Slovensko bezalkoholno pivo; **10.** Kemijski znak za vodik – Grad u Vojvodini – **Vrh (666 m); 11.** Suprotni veznik – Sjeverni jelen – Kratica za tonu; **12. Vrh (749 m) – Vrh (933 m)**

OKOMITO:

1. Kratica za vojnu poštu – **Vrh (845 m)** – Kratica za dijametar; **2.** Nekada poznati šlager – Kratica za eventualno – Kemijski znak za argon; **3.** Hladovina – **Vrh (695 m)** – Autooznaka za Italiju; **4.** Imalo – Pratioci boga Erosa – Kemijski znak za dušik; **5.** Omer odmila – Mjera za površinu – Zadnje slovo abecede – Komad; **6.** Istarska građevina od kamena – Neuškopljeno govedo – Inicijali pjevačice Valli; **7.** Okruglo slovo – Inicijali tenisača Dodiga – **Vrh (596 m)** – Inicijali riječkog gradonačelnika Obersnela; **8.** Jezero u Rusiji, najveće europsko jezero – Kit ubojica; **9.** Rijeka u Slavoniji – Rimski 55 – Kratica za usporedno; **10.** Omiljeni jutarnji napitak – Kramp – Znak za autoškolu; **11.** Lijevak (skr.) – Obući; **12.** Nastavak od 1 vodoravno – Čitava – Inicijali tenisača Ljubičića – Slovo s kvačicom

		
1 2 3 4	5 6 7 8 9 10	11 12 13 14
RJEŠENJE		
9 2 4 6	1 7 8 5 10	7 11 12 13 14

Autor:
Ivan Starčić

